

Bestuursforum

Maandblad voor lokale en provinciale CDA-politici

Jongeren en alcohol

'Drinkgedrag van jongeren is zorg van veel lokale bestuurders'

Colofon

Bestuursforum wordt uitgegeven door de CDA-bestuurdersvereniging, de organisatie voor lokale en provinciale CDA-politici.
www.cda-bestuurdersvereniging.nl

Redactie

Dr. E.J. Janse de Jonge (voorzitter), mr. C.T. Boersma (eindredactie), drs. J. de Bat, dr. G. Benedictus, ing. E.J. Bilder, mr. drs. H. Doornhof, drs. D.A.C.A. Gudde, dr. Y.J. van Hijum, mr. G.A. Karszenberg, N.M.J.G. Lebens, mr. drs. A.J.G. Poppelaars, G.M. Telgen-Swarts, drs. P.W. Tetteroo, drs. R. Vrugt en drs. J. Wiene.

Vaste medewerkers

Mr. drs. W.J. Haeser, mr. A. van Hall, P. Jansen, drs. A.J. Koppejan, mr. P.H.L.M. Kuypers, A.J. van Oosten, mr. ir. H. Tiesinga, M.K. Visser, drs. C.M. Wortmann-Kool, mr. W.L. Zielhuis, Arend van Dam (cartoons) en Dirk Hol (fotografie).

Redactieadres

Postbus 30453
2500 GL Den Haag, tel. (070) 342 48 92
Fax (070) 364 34 17
E-mail: redactie@bestuursforum.nl
Secretaresse: E.M. Jansen-Keuvelaar

Administratie

CDA-bestuurdersvereniging
Postbus 30453
2500 GL Den Haag, tel. (070) 342 48 90

Abonnementen

De abonnementsprijs bedraagt € 27,- per jaar (10 nummers).
Nieuwe abonnementen kunnen elke maand ingaan.
Opzeggen kan alleen per 1 januari.
Leden van de CDA-bestuurdersvereniging en service-abonnees van het CDA ontvangen Bestuursforum automatisch.

Losse nummers

Losse nummers kosten € 3,-; themanummers € 4,-.
Prijs is inclusief verzendkosten.

Advertenties

Recent
Joop Slor
Postbus 17229, 1001 JE Amsterdam
Tel. (020) 330 89 98

Druk

Koninklijke BDU Grafisch Bedrijf bv
Postbus 67, 3770 AB Barneveld
Tel. (0342) 49 49 11

ISSN 0167-0689

Auteursrechten voorbehouden
Cartoons © Studio 21, Landsmeer

Bestuursforum

4

Onderzoek BSV naar werkdruk raadsleden

Bijna de helft van de CDA-raadsleden vindt de werkdruk te hoog.

10

Dossier jongeren en alcohol

CDA-wethouders over hun aanpak van het overmatige alcoholgebruik van jongeren.

18

Toewijzen huishoudelijke hulp via veiling op internet

Spijkenisse neemt gedurfde stap bij uitvoeren WMO.

22

Laatste Ledenraad

Tijdens de laatste Ledenraad van de Bestuurdersvereniging werd gediscussieerd over 'Worstelen met integratie'.

Omslag: Jongeren beginnen op steeds jongere leeftijd te drinken en drinken steeds meer (foto Dirk Hol).

december 2007

Commentaar

- 3 Gemeenten, jongeren en alcohol

Artikelen

- 4 Bijna helft CDA-raadsleden vindt werkdruk te hoog
- 6 Beroering in Overijssel door plannen voor varkensflats
- 10 'Met de steun van ouders kunnen we een heel eind komen'
- 12 'De kracht van ons project zit in samenwerking'
- 14 'Gemeente kan overlast aanpakken, drankgebruik niet'
- 15 Gemeenten aan zet bij alcoholgebruik jongeren
- 18 Toewijzen huishoudelijke hulp via veiling op internet
- 20 Boekrecensie. Bestuurskracht van gemeenten
- 27 Index 2007

Rubrieken

- 8 Waterstand. (Water)visie is ook keuzes maken
- 9 Uitgelicht. Volksvertegenwoordiger zijn
- 16 Website.nl/Citaten
- 17 De Stelling
- 21 Europa lokaal. Uitbreiding aanbestedingsplicht (deel 2)
- 22 Najaarsledenraad
- 24 Bijeenkomst 'Thorbeckse Twisten' in Noord-Holland
- 26 Kroniek. Burgemeestersambt in ontwikkeling

Commentaar

Gemeenten, jongeren en alcohol

In relatief korte tijd is het excessieve drankgebruik van veel jongeren in Nederland een belangrijk aandachtspunt geworden van gezondheidszorg, jongerenwerkers, beleidsmakers en pers. Steeds vaker wordt er aangedrongen op maatregelen om het drinken, op steeds jongere leeftijd, van grote hoeveelheden alcohol aan te pakken.

Goede zaak

Een aantal gemotiveerde gemeenten loopt daarin voorop. In dit nummer is daar een aantal voorbeelden van te vinden. Zij lopen in de praktijk aan tegen beperkingen in de wetgeving, die het lastig maken om een stevig beleid te voeren. Daar wil het huidige kabinet wat aan doen. Het kabinet heeft in een hoofdlijnenbrief alcoholbeleid een aantal maatregelen voorgesteld om gemeenten meer mogelijkheden te geven in de aanpak van overmatig drankgebruik. Dat is een heel goede zaak. Hopelijk zal ook de Tweede Kamer deze maatregelen steunen.

Daar is alle reden toe: overmatig alcoholgebruik is slecht voor de gezondheid en leidt tot veel overlast en gevaar. Veel incidenten op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn direct terug te voeren op alcoholgebruik. Met alleen voorlichting en eigen verantwoordelijkheid komen we er niet. Regelgeving en handhaving zijn evenzeer nodig. De alcohollobby heeft lang een effectief beleid tegen kunnen houden. Het is goed dat het tij keert. Aandacht voor een brede aanpak, voorlichting, stevige controle en strenge straf voor overtredingen dienen hand in hand te gaan.

Differentiatie

Met de alcoholbrief van het kabinet ligt er nu een aantal stevige voorstellen. Er zijn vragen gesteld bij de mogelijkheid van lokale beleidsdifferentiatie. Die kennen we echter op tal van terreinen en is zeker ook in het alcoholbeleid toepasbaar. Problemen kunnen lokaal verschillen en ook de bereidheid een stevig beleid te voeren verschilt per gemeente. Het is goed dat gemeenten met specifieke problemen en met de bereidheid stevig beleid te voeren meer mogelijkheden krijgen. Gemeentelijk toezicht versterkt de handhaving. Schorsing van horecaverunning en verbod op verkoop van alcoholhoudende drank bij herhaalde overtredingen zijn uitstekende sanctie-instrumenten. Een landelijke leeftijdsgrens van 18 jaar zou een goede zaak zijn, maar daar lijkt nog onvoldoende draagvlak voor te zijn. Het is goed wanneer gemeenten de mogelijkheid krijgen lokaal deze hogere leeftijdsgrens vast te leggen voor winkelverkoop van alcohol. Strafbaarstelling van alcoholbezit door jongeren onder de leeftijdsgrens is eveneens een goede maatregel. Wel is het goed om in verband met de handhaafbaarheid te overwegen ook gebruik strafbaar te stellen. Alcoholgebruik is ondubbelzinnig vast te stellen. Het opsporen van de eigenaar van alcohol dat op de openbare weg wordt aangetroffen is aanzienlijk lastiger.

Jos Wienen, burgemeester Katwijk, j.wienen@katwijk.nl

Onderzoek CDA-bestuurdersvereniging over werkdruk: Bijna helft CDA-raadsleden vindt werkdruk te hoog

Ruim 49 procent van de CDA-raadsleden vindt de werkdruk van het raadswerk te hoog en het raadslidmaatschap moeilijk te combineren met een baan of zorgtaken. Bijna 20 procent overweegt hierdoor serieus om zich niet meer kandidaat te stellen, 10 procent wil eigenlijk per direct stoppen. Dat blijkt uit het onderzoek dat de CDA-bestuurdersvereniging onlangs hield onder de CDA-raadsleden. Velen geven toe zich te hebben verkeken op de hoeveelheid werk die het raadslidmaatschap met zich meebrengt. Met name fractievoorzitters merken dat hun functie zwaarder is dan verwacht.

door Jo-Annes de Bat

Drs. J.A. de Bat is directeur van de CDA-bestuurdersvereniging.

Bij de Bestuurdersvereniging komen steeds vaker berichten binnen dat raadsleden gedurende de raadsperiode hun zetel moeten afstaan omdat ze het raadswerk niet meer kunnen combineren met hun baan of zorgtaken. Reden voor de Bestuurdersvereniging om te onderzoeken hoe het nu met de werkdruk is gesteld bij de CDA-raadsleden. Het onderzoek werd het afgelopen najaar verricht. Uit de hoge respons (ruim 30 procent) blijkt dat het onderwerp sterk leeft. Het onderzoeksresultaat kan dan ook zonder meer representatief worden genoemd voor alle CDA-raadsleden.

‘Een derde van de fractievoorzitters besteedt meer dan 16 uur per week aan het raadswerk’

Stoppen

Belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat bijna de helft van de respondenten de werkdruk als te hoog ervaart. Zowel voor mannen als voor vrouwen geldt hetzelfde percentage. Ook als we kijken naar de leeftijdscategorieën zien we geen opvallende verschillen. Wel zijn er duidelijke verschillen tussen de provincies. Raadsleden in Zeeland en Flevoland ervaren het minst een te hoge werkdruk. In Overijssel, Noord-Holland, Zuid-Holland, Limburg en Gelderland zitten de meeste raadsleden die de werkdruk te hoog vinden. Ronduit zorgelijk is dat 10 procent van de raadsleden vanwege de werkdruk eigenlijk per direct wil stoppen. Als we dit percentage afzetten tegen het aantal raadsleden dat het CDA heeft, betekent dit dat het om ongeveer 180 raadsleden gaat. Voor 20 procent is de werkdruk reden om nog eens serieus na te denken over de kandidatuur in 2010. Het aantal mannen dat twijfelt over een nieuwe periode is groter dan het aantal vrouwen.

Fractievoorzitters

Van de respondenten is 26 procent fractievoorzitter. Zij scoren bovengemiddeld bij het ervaren van een te hoge werkdruk. Het gaat hier om bijna 60 procent dat een te zware belasting ervaart. Hier is geen verschil tussen mannen en vrouwen. Het aantal uren dat in het fractievoorzitterschap gaat zitten is opvallend. Een derde van de fractievoorzitters is meer dan 16 uur per week met het raadswerk bezig. Gecombineerd met een (fulltime) baan betekent dit een behoorlijke belasting.

Wie deden er mee?

Het onderzoek is uitgezet onder alle CDA-raadsleden. Ruim eenderde (33 procent) stuurde het enquêteformulier terug. Hiervan is 72,5 procent man en 27,5 procent vrouw. Ruim 65 procent van de respondenten valt in de categorie tussen de 46 en 65 jaar. Bij 77,7 procent zit het CDA in het college. Bijna 40 procent zit korter dan 4 jaar in de raad, 35 procent zit tussen de 4 en 8 jaar in de raad, de rest zit daarboven. Van de respondenten is 26 procent fractievoorzitter.

Door de coördinerende taak die ze hebben, zijn ze veel meer tijd kwijt dan ze hadden verwacht.

Tegenvaller

Het aantal uren dat in het raadswerk gaat zitten valt bij de meeste raadsleden tegen. Maar liefst 86 procent zegt dat het meer is dan verwacht. Uit het onderzoek blijkt dat 25 procent er meer dan 16 uur per week aan besteedt. Het overgrote deel (ruim de helft) besteedt er tussen de 10 en 16 uur aan. Ondanks het vele aantal uren dat al in het raadswerk wordt gestopt, geeft 40 procent aan dat dit eigenlijk niet voldoende is om de functie van raadslid goed uit te oefenen. Een paar uur per week extra zou wenselijk zijn, maar dat is helaas niet te realiseren.

Ruim een derde (35 procent) van de raadsleden geeft aan dat ze meer tijd in het raadswerk moeten stoppen dan was gezegd in het gesprek met het afdelingsbestuur bij de kandidaatstelling. Overigens geeft ruim 57 procent aan dat dit onderwerp niet aan de orde is geweest bij de kandidaatstelling. De redenen waarom het raadswerk zoveel tijd kost is verschillend. Genoemd worden: herindelingsperikelen, veel papier/leeswerk, contact met de burgers, representatie, veel nieuwe taken voor gemeenten, minder raadsleden sinds de verkiezingen en een onervaren fractie. Opvallend is dat de dualisering vaak als reden voor de werkbelasting wordt aangevoerd. Hier komen we verderop nog op terug.

Oproep

De Bestuurdersvereniging wil in gesprek komen met raadsleden die voortijdig hun zetel hebben opgegeven, om hun beweegredenen beter in kaart te brengen. Kent u ex-raadsleden die hieraan willen meewerken? Geef hun naam en adresgegevens dan door aan Jo-Annes de Bat, directeur van de CDA-bestuurdersvereniging, debat.bsv@cda.nl

40 Procent van de raadsleden meent dat het aantal uren dat in het raadswerk wordt gestopt eigenlijk niet voldoende is om de functie van raadslid goed uit te oefenen.

Avonduren en weekend

Het voorbereidende werk doen de meeste raadsleden (80 procent) in de avonduren. Slechts 13 procent heeft de ruimte gekregen om het in de tijd van de baas te doen. Ook het weekend wordt vaak opgeofferd voor het raadswerk.

Bijna de helft (45 procent) geeft aan dat het lastig is om het raadswerk naast een betaalde baan goed voor te bereiden. Als reden wordt hiervoor genoemd dat ambtenaren alleen overdag bereikbaar zijn, de werkgever geen toestemming geeft om minder te werken, er veel bijeenkomsten (werkbezoeken/informatiebijeenkomsten) overdag zijn, er ook kinderen zijn die aandacht vragen en er nogal eens ongepland bijeenkomsten zijn. Bijna 40 procent geeft aan dat het raadswerk moeilijk is te combineren met kinderen of mantelzorg. Het zijn vooral vrouwen die vinden dat er onvoldoende regelingen zijn om het raadswerk te combineren met zorgtaken. Opvallend is dat in veel gemeenten kinderopvang en zwangerschapsverlof niet zijn geregeld. Men is ook vaak niet bekend met de standaardverordening van de VNG hierover.

Dualisering

De meeste raadsleden geven aan dat contact zoeken met de burger en het brengen van werkbezoeken hun belangrijkste taak is. Ook het controleren van het college, het kaderstellen en de raadsvergadering worden belangrijk gevonden. Opvallend is echter dat de meeste tijd gaat zitten in het lezen van stukken. Het blijkt dus dat raadsleden hun tijd niet kunnen

besteden aan taken die ze eigenlijk het belangrijkst vinden. Aan de raadsleden die voor 2002 in de raad zaten, is gevraagd of de werkdruk door de invoering van de dualisering is afgenomen, zoals de bedoeling was. Dit is echter niet het geval. De helft vindt dat de werkdruk juist is toegenomen. Dit komt omdat de raad vaker vergadert en ook de contacten met de burger kosten meer tijd.

Vergoeding

De helft van de raadsleden vindt de vergoeding niet in verhouding staan tot de tijd die eraan wordt besteed. Mannen vinden dit vaker dan vrouwen. Opvallend vaak wordt gezegd dat het advies van de commissie-Dijkstal hierover nu maar eens moet worden uitgevoerd. Ook ziet men de geringe vergoeding als een probleem om kwalitatief goede kandidaten te krijgen. Het aantal raadszetels wordt als voldoende ervaren. Maar niemand wil ook minder raadsleden, zeker gezien de taken die het rijk nog aan gemeenten wil delegeren. Het werk wordt eerder meer dan minder is de verwachting. Opvallend is ook dat de fractieondersteuning (wettelijk verplicht bij invoering van de dualisering) in veel gemeenten nog niet is ontwikkeld. Soms is er gewoon niets geregeld, soms is er geen of te wei-

‘De dualisering heeft niet geleid tot vermindering van de werkdruk’

nig budget en soms kan men niemand hiervoor vinden. Vaak wordt de griffie als fractieondersteuning beschouwd.

Verder onderzoek

Voor de Bestuurdersvereniging zijn de resultaten aanleiding tot verder onderzoek. Zo zullen er gesprekken worden gevoerd met raadsleden die voortijdig hun zetel hebben opgegeven om hun beweegredenen beter in kaart te krijgen. Tevens zal het bestuur van de vereniging op basis van het onderzoek een aantal aanbevelingen doen. Deze zullen, met de onderzoeksresultaten, worden aangeboden aan staatssecretaris Bijleveld van Binnenlandse Zaken. ■

De volledige tekst van het onderzoek staat op www.cda-bestuurdersvereniging.nl. Vragen? debat.bsv@cda.nl

Citaten

Aan het eind van de enquête was er gelegenheid voor aanvullende opmerkingen. Een kleine selectie:

‘Er is meer participatie van burgers. Op zich interessant, maar al die bijeenkomsten kosten je heel veel tijd.’

‘In grote steden kom je zelfs met 20 uur niet meer uit de voeten.’

‘Goede kaders stellen, inhoudelijk sturen, voldoende op de hoogte zijn. Het is binnen een fatsoenlijk tijdsbestek absoluut niet te doen en het wordt me gewoon te veel.’

‘Als je je werk goed wilt doen, vergt het ook in een kleine gemeente een grote tijdsinvestering die niet meer in verhouding staat tot de vergoeding.’

‘Voor mij is het te doen omdat ik geen fulltime baan heb. Maar ik hoor mijn collega-fractievoorzitters regelmatig klagen dat ze vrije dagen moeten opnemen om aan hun verplichtingen te voldoen.’

‘Ik heb geen tijd meer voor partijbijeenkomsten, terwijl ik daar wel graag aan meedoe.’

‘Als ik kijk naar het kosten/batenplaatje, slaat het ver door naar de kosten.’

‘Al die decentralisatie kost raadsleden veel tijd.’

‘Om raadslid te zijn moet je maatschappelijk betrokken zijn. Het is een roeping.’

‘Het raadswerk wordt steeds drukker en stressvoller. Het is eigenlijk een baan geworden en niet meer te combineren met een verantwoordelijke baan.’

‘Naast een baan, gezin en mantelzorg, is het raadswerk nauwelijks te doen op een manier waar je je goed bij voelt en waar je tevreden over bent. Ik heb het gevoel overal tekort te schieten.’

‘Ik vraag me regelmatig af of ik wel door wil gaan, terwijl ik het werk wel leuk vind.’

‘Ik besteed er een aantal uren aan en dat is het. Dat ik daarvoor niet altijd even goed ben voorbereid accepteer ik maar. Dit is natuurlijk zeer onprofessioneel en eigenlijk niet acceptabel voor de partij.’

‘Je maakt je niet populair met een publieke functie. Het is ondanikbaar werk, waar je wel veel tijd aan besteedt.’

‘Het vraagt veel energie en tijd om een duale werkwijze te bewerkstelligen.’

‘Naast de vele tijd die ik erin stop, vind ik het raadslidmaatschap wel een verrijking.’

‘Raadslid zijn is een baan van 24 uur per dag.’

Beroering in Overijssel door plannen voor varkensflats

De afgelopen maanden is er veel commotie geweest over de komst van varkensflats in Overijssel. Deze provincie zou, door de ruimte die het reconstructieplan biedt, de enige zijn waar de megastallen voor varkens zich kunnen vestigen. Verantwoordelijk voor dit plan is CDA-gedeputeerde Piet Jansen. Onder zijn regie werd het opgesteld. Maar hoe zit het plan nu eigenlijk in elkaar? En hoe groot is de kans dat Overijssel overspoeld gaat worden met varkensflats? 'We moeten oog hebben voor schaalvergroting, maar ik ben geen voorstander van nieuwe bedrijven uit andere provincies met meer dan 20.000 varkens.'

door Gerben Karssenber

Mr. G.A. Karssenber is redacteur van Bestuursforum.

In de Overijsselse politiek is grote beroering ontstaan door plannen van Brabantse ondernemers om zowel in de gemeente Twenterand als Hellendoorn twee megastallen voor varkens te bouwen. In die vier stallen zullen telkens 20.000 varkens worden gestald. Dit plan komt voort uit de ruimte die de ondernemers zien door de reconstructieplannen van de provincie. Ondernemers uit Brabant zien in hun provincie blijkbaar minder ruimte voor groei dan in Overijssel.

De komst van nieuwe bedrijven naar Overijssel lijkt een relatie te hebben met de afschaffing van de zogenaamde compartimentering per 1 januari 2008. De compartimentering houdt in dat bedrijven, afhankelijk van de plaats van vestiging (oost, zuid of overig Nederland), een bepaald aantal varkens mogen houden (varkensrechten). Door het afschaffen van de regeling kunnen bedrijven ook buiten hun eigen gebied in principe zo groot worden als men wil, als dat strookt met het bestemmingsplan. Zeer grote bedrijven, met varkensflats, kunnen dan het gevolg zijn.

Veel boeren zien de komst van wat als varkensflats wordt aangeduid, niet zitten. Ook Provinciale Staten van Overijssel hebben zich ertegen uitgesproken. Piet Jansen, gedeputeerde van onder andere de reconstructie in Salland en Twente, ontkent dat Overijssel veel ruimere bepalingen kent in haar reconstructieplan Salland-Twente dan andere reconstructieplannen.

'Het reconstructieplan moet door gemeenten in het bestemmingsplan worden vertaald'

Niet terecht

Hoe is het beeld ontstaan dat Brabantse boeren wel ruimte voor varkensflats zien in Overijssel?

'Dat beeld is niet terecht,' zegt Jansen stellig. 'In ieder reconstructieplan maken we onderscheid in drie gebieden: (1) extensiveringsgebied. In deze gebieden vindt afbouw van de intensieve veehouderij plaats om natuur of bebouwing te beschermen; (2) landbouwwontwikkelingsgebied (LOG). In dit gebied kunnen intensieve agrarische bedrijven uitbreiden en kunnen nieuwe worden gevestigd. En (3) verwevingsgebied.

Gedeputeerde Piet Jansen: 'Waar ik moeite mee heb, is dat er een beeld is opgeroepen dat het Overijsselse reconstructieplan de deur wagenwijd openzet voor grote bedrijven in ons prachtige buitengebied. Onzin.'

Dit is het overige gebied binnen de grenzen van het reconstructiegebied. Het verschil tussen ons reconstructieplan en de plannen in Brabant is, dat in Brabant in een LOG alleen een nieuw intensief bedrijf gevestigd kan worden als in een extensiveringsgebied een bedrijf wordt opgeheven. Waar ik moeite mee heb, is dat er een beeld is opgeroepen dat het Overijsselse reconstructieplan de deur wagenwijd openzet voor grote bedrijven in ons prachtige buitengebied. Onzin. Het reconstructieplan moet in gemeentelijke bestemmingsplannen worden vertaald. Het reconstructieplan heeft dus geen rechtstreekse werking. Gemeenten kunnen zelf bepalen wat in een LOG mogelijk is.'

Waar is de tumult onder boeren en burgers dan op gestoeld?

Jansen schetst drie oorzaken van de onrust. 'In de eerste plaats is er oprechte zorg om behoud van het landschap. Als je bedenkt dat een stal met 20.000 varkens ongeveer anderhalve hectare beslaat, dan snap je die onrust. Men vreest dat het landschap wordt bedorven. In de tweede plaats is er een sterke ideologische stroming die strijdt tegen de intensieve veehouderij. Men spreekt over bio-industrie. Fractievoorzitter Mari-

anne Thieme van de Partij voor de Dieren kreeg luid applaus van een volle publieke tribune toen ze in haar toespraak voor de Statencommissie opriep helemaal geen vlees meer te eten. Als laatste doet het NIVEA (Niet In mijn Voor- en Achtertuin)-principe sterk opgeld. De tegenstanders gaan zich nu ook verzetten tegen veel kleinere voorstellen, zoals de bouw van stallen voor 5.000 varkens.'

Verpest buitengebied

De term 'varkensflats' wordt gebruikt door tegenstanders van grootschalige agrarische bedrijven, die daarmee suggereren dat lommerrijk buitengebied wordt verpest door imposante gebouwen met vele etages vol knorrende zeugen. 'De werkelijkheid is anders,' zegt Piet Jansen. 'Ik gebruik de term 'varkensflats' niet. Het gaat om initiatieven om twee laags gebouwen neer te zetten met veel varkens. Wat is veel? Ik noem geen getal. Ook grootschalige landbouwbedrijven, noem ze gerust megastallen, moeten passen in het landschap. En die bedrijven moeten natuurlijk ook voldoen aan alle wettelijke eisen ten aanzien van geur, uitstoot van ammoniak en of de infrastructuur goed is. Zulke grote bedrijven moeten immers goed bereikbaar zijn.'

'Ook grootschalige landbouwbedrijven moeten passen in het landschap'

U bent dus geen tegenstander van veel grotere bedrijven op het platteland met duizenden varkens?

Jansen: 'Laat ik een duidelijk onderscheid maken tussen bestaande Overijsselse bedrijven en nieuwkomers in onze provincie. Bestaande bedrijven moeten onder voorwaarden kunnen uitbreiden. Ons college, en zeker ook ik als CDA-gedeputeerde, is een warm pleitbezorger van gezins- en familiebedrijven. De Land- en Tuinbouworganisatie is ook groot voorstander van dat soort bedrijven. Die bedrijven moeten zich kunnen ontwikkelen, wat dus kan betekenen dat er op één bedrijf door een geleidelijke groei duizenden varkens kunnen komen. Maar ieder bedrijf moet gewoon voldoen aan alle wettelijke normen. Intensieve veehouderij is ook van groot belang voor een vitaal platteland. Die bedrijven zijn goed voor de economie en hebben vaak een lange geschiedenis op de plek waar ze gevestigd zijn. Daarnaast wil ik bedrijven helpen die uit een landbouw extensiveringgebied in Overijssel moeten vertrekken naar een plek elders in onze provincie. Dit kan door bedrijven te verplaatsen. Als een bedrijf op een goede plek zit mag het best groeien naar pakweg 5.000 of 10.000 varkens.'

Geen draagvlak

Over nieuwe bedrijven uit andere provincies zegt Jansen: 'Wat nieuwe bedrijven - uit andere provincies - betreft, die zomaar ineens ergens neer strijken met 20.000 of zelfs nog meer varkens, dan ben ik daar absoluut geen voorstander van. Provinciale Staten hebben op 24 oktober jl. een motie aangenomen waarin zij uitspreken dat de komst van zulke bedrijven de beleidsintenties van de reconstructie ondermijnt. Zij hebben GS opgedragen een onderzoek te doen naar mogelijkheden om vestiging van dergelijke bedrijven te voorkomen. Ook hebben de Staten gevraagd de reconstructiegemeenten in Salland en Twente desgewenst met kennis, kunde, mankracht en/of andere middelen terzijde te staan als gemeenten via hun ruimtelijk beleid de komst van nieuwe bedrijven willen voorkomen. Wij zijn inmiddels met de gemeenten in gesprek om te kijken hoe wij als GS de motie gaan uitvoeren.'

De provincie gaat gemeenten die geen megavarkensstallen willen, terzijde staan met kennis en kunde bij het ontwikkelen van hun ruimtelijk beleid (foto Job Boersma).

'Ik ben tegenstander van de vestiging van grote nieuwe bedrijven die met meer dan 20.000 varkens in Overijssel neerstrijken,' vervolgt Jansen. 'Daar is geen draagvlak voor bij de bevolking. Daarnaast vind ik dat zulke grote bedrijven, die soms niet eens een bedrijfswoning hebben, weinig toegevoegde waarde hebben voor de sociale en economische vitaliteit in het gebied. Wel vind ik dat we oog moeten hebben voor de schaalvergroting die overal in de landbouw plaatsvindt. Daarom ben ik er voorstander van dat we een verkenning uitvoeren of er agroproductieparken gevestigd kunnen worden. Dit zijn bedrijfsparken waarin alle onderdelen van de agroproductie bij elkaar zitten. Ik denk dan aan grote stallen voor dieren, een veevoederbedrijf, de veeverwerkende industrie zoals slachterijen maar bijvoorbeeld ook een bio-energiecentrale. Zo'n agropark moet dan op een plek komen die goed ontsloten is, bijvoorbeeld langs de Rijksweg A1. Onze Staten vinden echter dat een verkenning naar een agroproductiepark nu geen bijdrage levert aan de reconstructie en hebben zich daarom bij motie - unaniem - uitgesproken tegen zo'n onderzoek.'

Opgesloten

Jansen benadrukt dat varkensbedrijven belangrijk blijven op het platteland. 'Op een vitaal platteland horen ook varkens en familie- en gezinsbedrijven. Overigens, de schaalvergroting is natuurlijk niet exclusief voorbehouden aan varkensbedrijven, dit gebeurt ook in de rundveehouderij. Ik vind het belangrijk dat, voor de zichtbaarheid van het boerenbedrijf en de draagvlak bij burgers voor de landbouw, de agrarische activiteiten - tenminste deels - grondgebonden blijven. Het is niet goed als je geen koe of varken meer buiten ziet. De koppeling tussen bedrijf en grond moet zichtbaar zijn. En het draagvlak wordt verkleind door bedrijven met 20.000 dieren én alleen maar agroparken langs de snelwegen. Het idee dat alle varkens, en misschien straks ook rundvee, van Overijssel in agroparken worden opgesloten, stuit me zeer tegen de borst. Laat dat niet gebeuren.'

Wat heeft u geleerd van het proces van de reconstructie?

'Communicatie over de mogelijkheden en consequenties van het reconstructieplan is enorm belangrijk. Ten tijde van de inspraak zaten de zalen vol met vooral - honderden - boeren. Men wilde toen juist meer LOG's. De burgers ontbraken veelal in dat proces, terwijl de ontwikkeling van het platteland ook hen aangaat. Verder moet je niet bang zijn voor het onbekende. Inspelen op een onbekende toekomst die misschien wel ver achter de horizon van een Statenperiode ligt is alleen niet zo makkelijk.' ■

Reageren? gerben.karssenbergh@haute-consulting.nl

Waterstand

Door Ad Koppejan

(Water)visie is ook keuzes maken

Dit najaar verscheen de Watervisie van staatssecretaris Tineke Huizinga-Heringa. Onder de titel 'Nederland veroveren op de toekomst' wordt beschreven in welke richting het beleid zich de komende jaren moet ontwikkelen om Nederland op de lange termijn klimaatbestendig te houden.

Water wordt in deze visie niet alleen als een bedreiging beschreven, maar juist ook als een kans. Het kabinet beperkt zich niet tot de bekende thema's van waterveiligheid en waterkwaliteit, maar laat zien dat water niet los gezien kan worden van wonen, natuur, recreatie en economische ontwikkeling. De Watervisie is ook meer dan een abstract beleidsstuk geworden. Er worden vijf speerpunten genoemd die geïllustreerd worden met een zogenaamde 'icoon'; een project dat als voorbeeld moet fungeren om te laten zien hoe het kabinet kansen ziet om het beleid concreet vorm te geven. De vijf speerpunten met bijbehorende iconen zijn:

- Nederland maken we samen klimaatbestendig. Icoon: de toekomst van het IJsselmeergebied.
- Nederlanders maken met water een sterkere economie. Icoon: meer doen met de Afsluitdijk.
- Nederlanders leven duurzaam met water. Icoon: de kwaliteit van de Zuidwestelijke Delta.
- Nederland helpt met waterkennis wereldwijd. Icoon: Indonesië.
- Nederlanders herontdekken leven met water. Icoon: de canon van Nederland Waterland.

Naast de Watervisie wordt er ook een Deltacommissie geïnstalleerd, die onder leiding van Cees Veerman zich gaat buigen over de bescherming van de Nederlandse kust en het achterland op de lange termijn (tot 2200). In 2008 brengt zij haar advies uit. De Watervisie moet uitmonden in het Nationale Waterplan dat in 2009 moet verschijnen.

Plannenmakerij

Nederland veroveren op de toekomst is een goed beleidsstuk geworden met doelstellingen waar niemand bezwaar tegen kan maken. De iconen maken het concreet. Maar is het daarmee ook een kabinetsvisie geworden waarin echte keuzes worden gemaakt? Het thema water staat weer op de agenda, maar staat het ook hoog genoeg op de politieke agenda? Kan het daarmee voldoende concurreren met al die andere politieke wensen zoals investeringen in de infrastructuur (filebestrijding), gezondheidszorg, lastenverlichting, beter onderwijs en meer geld voor leraren? En leidt een langetermijnvisie die pas in 2009 moet uitmonden in een concreet plan, niet tot een lange periode van plannenmakerij in plaats van nu al doen wat gedaan kan worden?

Gemiste kans

In de politiek gaat het juist om keuzes maken. Keuzes tussen verschillende om voorrang strijdende belangen. De vorige kabinetten-Balkenende hebben laten zien dat ze moeilijke keuzes niet uit de weg gingen wanneer het ging om de belangen van toekomstige generaties zeker te stellen. Daar-

om werden er noodzakelijke hervormingen doorgevoerd om het overheidstekort en de staatsschuld terug te dringen, de sociale zekerheid veilig te stellen, de ziektekosten te beheersen. Nederland veilig en klimaatbestendig houden hoort mijns inziens in ditzelfde rijtje thuis. Dat de Watervisie dit niet weet te bewerkstelligen is een gemiste kans, want er is genoeg reden tot urgentie.

'Water staat weer op de agenda, maar staat het ook hoog genoeg op de politieke agenda?'

Enorm financieel gat

Zo'n 20 procent van onze dijken en kustversterkingen voldoet niet aan de wettelijke normen. Van 30 procent is zelfs niet bekend of ze voldoen. Daarnaast gaat het om sterk verouderde normen die gebaseerd zijn op de wetenschap van dertig jaar geleden, waarin klimaatverandering en zeespiegelstijging nog geen enkele rol speelden. Ook al wordt er op dit moment hard gewerkt aan het aanpakken van zogenaamde zwakke schakels in onze kustverdediging, na 2011 is het werk nog lang niet af. Sterker nog, aan de nieuwste inzichten aangepaste normen voor waterveiligheid en de laatste resultaten van de apk-keuringen, zullen laten zien dat er nog veel werk te doen is aan onze waterkeringen. Alleen zijn daar op dit moment veel te weinig financiële middelen voor gereserveerd. Na deze kabinetsperiode valt er een enorm gat in de financiering van onze waterveiligheid.

Ook vind ik dat wij met de aanpak van het IJsselmeer en de Zuidwestelijke Delta niet moeten wachten tot na het verschijnen van het Nationale Waterplan in 2009. We weten nu al dat er iets moet gebeuren. Provincies en waterschappen kunnen vandaag al aan de slag om de noodzakelijke plannen te maken.

Startnotitie

Mijn conclusie is dan ook dat er over de kabinetsnotitie *Nederland veroveren op de toekomst* veel positiefs is te zeggen. Alle hulde daarvoor aan het kabinet en deze staatssecretaris. Het is een goede startnotitie. We staan nog maar aan het begin van een stevige discussie, die moet leiden tot echte keuzes om Nederland veilig en klimaatbestendig te houden.

Drs. A.J. Koppejan is woordvoerder water van de CDA-Tweede Kamerfractie

Reageren?
a.koppejan@tweedekamer.nl of
www.adkoppejan.nl

Uitgelicht

Volksvertegenwoordiger zijn

De CDA-fractie Leidschendam-Voorburg hecht sterk aan haar volksvertegenwoordigende rol. Om hier structureel vorm en inhoud aan te geven, is een plan opgesteld. Hoe ziet het plan eruit? Hoeveel tijd kost het? En vooral: wat levert het op?

Peter van Ostaijen, fractievoorzitter Leidschendam-Voorburg: 'In veel fracties zie je dat raadsleden overladen worden met stukken van het gemeentehuis. Er komt zoveel papier op je af, dat je het risico loopt daardoor te worden opgeslokt. Bij je meningsvorming ben je dan echter vooral intern gericht en je gaat voorbij aan de essentie van het raadslidmaatschap: namelijk het zijn van volksvertegenwoordiger.'

'Volksvertegenwoordiger zijn betekent dat je kennis van buiten naar binnen haalt. Zo kun je een goed en evenwichtig oordeel vormen en weet je beter waar je over praat. Contact zoeken met buiten moet op een gestructureerde en systematische wijze gebeuren. Niet af en toe als het je uitkomt of alleen in verkiezingstijd. Vaak zie je dat een half jaar voor de verkiezingen de contacten weer even worden aangehaald. Maar dat kun je niet meer maken. De mensen zijn niet gek. Ze hebben het heus wel door als ze alleen als verkiezingsstunt dienen. Contact zoeken met je achterban moet vier jaar lang.'

Bouwen aan je achterban

'Onze fractie heeft altijd veel belang gehecht aan het contact met buiten en regelmatig contact gezocht met de achterban. Sinds het begin van deze periode hebben we dit vastgelegd in een speciaal programma: *Bouwen aan je achterban* (BAJA). Wat vroeger te hooi en te gras ging, gebeurt nu systematisch. Alle organisaties die voor ons van belang zijn in de gemeente, hebben we in kaart gebracht. Het gaat om kerkelijke organisaties, sportverenigingen, schoolbesturen, vluchtelingenwerk enzovoorts. Elk fractielid heeft er een aantal toegewezen gekregen en zoekt ze gedurende het jaar allemaal op; voor een werkbezoek of om te raadplegen als er iets speelt. Eén van de fractieleden, Hetty van Enk, heeft hiervoor een speciaal schema gemaakt, zodat niemand vergeten wordt en iedereen elk jaar wordt bezocht. Het plan is mede ontstaan omdat we veel nieuwe leden hebben in de fractie. Ik wilde ze direct opleiden tot echte

'Volksvertegenwoordiger zijn betekent dat je kennis van buiten naar binnen haalt'

volksvertegenwoordigers.'

'Natuurlijk kost dit veel tijd. Het komt naast je andere raadswerk, zoals het voorbereiden van raads- en commissievergaderingen en partijbijeenkomsten. Maar het hoort erbij. Wij zien langzamerhand de resultaten van onze investering. Er ontstaat een wisselwerking. Mensen weten

De jaarlijkse oliebolnactie van de fractie Leidschendam-Voorburg.

bij wie ze moeten zijn als ze problemen hebben of iets willen aankaarten. Als CDA-fractie worden we steeds zichtbaarder.'

Oliebolnactie

'In het kader van contact houden met de achterban hebben we jaarlijks onze oliebolnactie. Al ruim tien jaar gaan we op de laatste zaterdag van december naar alle vijf verzorgingstehuizen in de gemeente. We delen dan warme oliebollen uit tussen 10 en 11 uur aan de bewoners, maar ook aan het personeel en eventuele bezoekers. Het is een ingewikkelde logistieke organisatie, die door het afdelingsbestuur wordt gecoördineerd. Naast de fractie, is er een groot aantal vrijwilligers bij betrokken. De oliebollen worden, tegen kostprijs, geleverd door een gepensioneerde bakker die het leuk vindt om af en toe zijn oude vak uit te oefenen.'

'De ouderen weten inmiddels dat we elk jaar komen en kijken er al naar uit. Ze vinden het gezellig dat we een praatje komen maken. Voor ons is het een goede gelegenheid om te horen met welke problemen ze zitten. Als het kan, zoeken we hiervoor een oplossing. Zo hebben we ervoor gezorgd dat er in Leidschendam-Voorburg een formulierenbrigade komt voor ouderen. We hoorden regelmatig dat veel ouderen problemen hebben met formulieren als ze voorzieningen moeten aanvragen. De CDA-fractie heeft er daarom bij de wethouder sociale zaken op aangedrongen dat er ook bij ons een formulierenbrigade komt. Die wordt nu komend jaar operationeel. Doordat we elk jaar komen, bouw je een band op met de mensen. Ouderen weten ons nu ook door het jaar heen te vinden en ze schrijven ons als er een probleem is.'

In deze rubriek komen lokale/provinciale CDA-politici aan het woord met een opvallend of bijzonder verhaal uit de praktijk. Kent u iemand die voor deze rubriek in aanmerking komt?

Mail dit dan naar redactie@bestuursforum.nl

Aanpak drankketen:

‘Met de steun van ouders kunnen we een heel eind komen’

Op het platteland zijn jongerenketen al jaren een bekend fenomeen. Het drankgebruik in deze keten begint echter schrikbarende vormen aan te nemen. Niet alleen vanwege de enorme hoeveelheden die worden genuttigd, maar ook omdat jongeren onder de 16 hier zonder enig toezicht flink innemen. De aanpak van deze keten is niet zo eenvoudig. Ze staan vaak legaal op particulier terrein. En je kunt niet verbieden dat een groepje jongeren daar bij elkaar komt. Staphorst en Reimerswaal hebben de aanpak inmiddels op de rails. Vanuit de erkenning dat keten een sociale functie hebben, maar ze mogen niet ontaarden in drankholen.

door Carmen Boersma

Gemeenten hebben keten waar jongeren samenkomen jarenlang gelaten voor wat ze waren. En waarom ook niet? Keten bevorderen de sociale cohesie, ouders vinden het prettig dat hun kinderen in de buurt blijven en het voorkomt rondhangen in het dorp.

Maar de keet van vandaag lijkt niet op de keet die de ouders van deze jongeren bezochten. In een aantal keten is het aantal bezoekers explosief gestegen en is de typering ‘café’ eerder van toepassing dan ‘vriendengroepje’. Een ander probleem is dat jongeren hier op steeds jongere leeftijd naar toe gaan. En ronduit zorgelijk is hun alcoholgebruik. Naast flinke hoeveelheden bier worden vaak, zonder enige vorm van toezicht, sterk alcoholische dranken genuttigd.

Bij bestuurders dringt het besef door dat hier wat aan moet gebeuren. Maar wat? Hoe krijg je als gemeente hierover controle? Is dit niet primair een taak voor de ouders? Een probleem waar veel bestuurders mee worstelen. Staphorst en Reimerswaal zijn twee gemeenten waar men het sinds kort eens is geworden over de aanpak van de drankketen.

Dossier jongeren en alcohol

Jongeren drinken op steeds jongere leeftijd steeds meer alcohol. Jongeren van 12, 13 jaar die elke week drinken én dronken worden, zijn geen uitzondering meer. Alhoewel het drinkgedrag van jongeren primair een aangelegenheid is van de ouders, is het ook de zorg van veel bestuurders. Maar wat kun je doen als lokaal bestuurder? *Bestuursforum* zet in drie artikelen uiteen hoe CDA-bestuurders omgaan met deze problematiek. Respectievelijk komen de drankketen, het drankgebruik in de stad en drinkende jongeren op campings aan de orde. In een vierde artikel de voorstellen uit de onlangs verschenen alcoholbrief van het kabinet op een rijtje.

Klaas Brand, wethouder Staphorst: *‘Drinkende jongeren zijn van alle tijden, maar de leeftijd waarop tegenwoordig wordt begonnen is ronduit verontrustend.’*

Basisschool

Staphorst telt zo’n 50 tot 60 drankketen waar jongeren regelmatig grote hoeveelheden drank nuttigen. ‘Drinkende jongeren zijn van alle tijden’, zegt Klaas Brand, wethouder in Staphorst, ‘maar de leeftijd waarop wordt begonnen en de enorme hoeveelheden die tegenwoordig worden gedronken, zijn ronduit verontrustend.’

Uit een onderzoek dat vorig jaar hebben gedaan bleek dat zelfs jongeren van 11, 12 jaar regelmatig drinken. Dan heb je het dus over kinderen op de basisschool. Het drinken

gebeurt hier vooral in keten, plaatsen waar geen toezicht is. De politie komt er als er overlast is, maar dat is incidenteel.’

Vorig jaar kwam het gemeentebestuur tot de conclusie dat het drankgebruik in de keten de verkeerde kant opging en dat de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid moet nemen. Brand: ‘Het drinkgedrag in de keten is primair een opvoedkundig probleem en een verantwoordelijkheid van de ouders. De gemeente heeft hier echter ook een rol, want wij hebben een verantwoordelijkheid als het om de brandveiligheid gaat en de volksgezondheid. Daarom hebben we nu een actief ketenbeleid ontwikkeld en dat wordt bestuurlijk breed gedragen.’

De aanpak van alcoholgebruik van jongeren vindt Brand goed passen bij het CDA-begrip rentmeesterschap. ‘Bij rentmeesterschap denken we meestal aan verantwoord omgaan met onze omgeving. Maar rentmeesterschap betreft ook je eigen lichaam. Daar moet je zorgvuldig mee omgaan. Je hebt het niet gekregen om het al op jonge leeftijd kapot te maken met drank.’

Regionale aanpak

Staphorst heeft een paar grote, commerciële keten. De rest is kleinschalig en noemt Brand ‘een sociaal gebeuren’. Juist vanwege het sociale karakter, wil Staphorst deze keten behouden. Brand: ‘De grote, commerciële keten kunnen we eenvoudig aanpakken. Dat zijn in feite café’s zonder

vergunning, ze voldoen aan geen enkele wettelijke eis, dus die gaan dicht. De meeste kleinere zouden we in principe om dezelfde reden kunnen sluiten. Maar dat willen we niet.

‘We pakken het regionaal aan, anders verschuif je het probleem naar andere gemeenten’

Wij erkennen dat keten een sociale functie hebben. Daarom mogen kleine blijven bestaan. Wel op onze voorwaarden, die streng gecontroleerd gaan worden. Alle keten worden daarom nu in kaart gebracht. De gemeenten in de regio ontwikkelen eenzelfde soort beleid. Want als je het niet gezamenlijk aanpakt, verschuif je het probleem.’

Gemeenschappelijk probleem

In het Zeeuwse Reimerswaal is het aantal keten een stuk minder dan in Staphorst, maar de problematiek is hetzelfde: jongeren die op steeds jongere leeftijd gaan drinken op plaatsen waar geen toezicht is. Ook Reimerswaal gaat ervan uit dat keten een sociale functie hebben. Wethouder Hans de Kunder: ‘We begrijpen best dat jongeren een eigen stekkie willen. We gaan ons ook niet op de keten of caravans focussen. Wij richten ons op de voorkant van het probleem; het omgaan met drank. We willen voorkomen dat het uit de hand loopt. Eigenlijk is dit een zaak van ouders. Zij moeten hun kinderen leren verantwoord met drank om te gaan. Maar dit lukt ze niet alleen. We zijn ons gaan realiseren dat het een probleem van de gemeenschap is. Want je kunt thuis wel drank verbieden, maar als het bijvoorbeeld op de sportclub gewoon voorhanden is, schiet het niet op. We pakken het daarom met z’n allen aan. Scholen, sportverenigingen, jongerenclubs, iedereen doet mee. Het blijkt dat het drinkgedrag van jongeren vooral bepaald wordt door hun omgeving. Het is dus belangrijk om breed in te zetten.’

Het aanpakken van keten waar veel gedronken wordt is voor Reimerswaal een probleem. De Kunder: ‘De keten of caravans staan meestal legaal op particulier terrein. Als daar ’s avonds vier of vijf jongeren bij elkaar komen, kun je daar als gemeente niets aan doen. Pas als het wat grootschaliger wordt en de richting opgaat van een café, kun je optreden. Maar dat is bij ons niet zo. Daarom zetten wij in op voorlichting.’

Blauwe knoop

Ook in Staphorst maakt voorlichting deel uit van het beleid. Dit is op zowel ouders als jongeren gericht. Brand: ‘De bewustwording van de ouders is cruciaal. Lange tijd hebben ouders hun ogen gesloten voor de drankproblemen van hun kinderen. ‘Ach’, zeiden ze dan, ‘dat deed ik vroeger ook en ik ben toch ook goed terecht gekomen?’ Ze vonden het ook wel lekker rustig zo. Keten veroorzaken in het algemeen geen overlast en de kinderen blijven in de buurt. Maar ze worden zich er langzamerhand van bewust dat het probleem erger is dan ze denken en dat er meer toezicht moet komen op het drankgebruik van hun kinderen.’

De Kunder benadrukt dat het niet zijn bedoeling is om drank helemaal uit te bannen. ‘Ik drink zelf ook af en toe een glas wijn of bier en het is niet de bedoeling dat iedereen nu lid wordt van de blauwe knoop. Het gaat om verantwoord omgaan met alcohol. Ouders moeten zich ervan bewust worden wat drank doet met jonge kinderen. Drinken op jonge leeftijd brengt enorme risico’s voor de gezondheid met zich mee. Kinderen van 12, 13 jaar zijn zo kwetsbaar. Pubers zoe-

Hans de Kunder, wethouder Reimerswaal: ‘Ouders moeten ervan bewust worden wat drank doet met hun kinderen.’

ken de grenzen op, ook als het gaat om alcohol. Daar zijn het pubers voor. Maar ouders moeten ‘nee’ durven zeggen. Ik maak wel eens mee dat kinderen van 12 een biertje drinken, terwijl de ouders erbij staan. Ongelooflijk.’

Jongerenactiviteiten

Beide gemeenten zetten tevens in op meer activiteiten voor jongeren. Brand: ‘Uit recent onderzoek blijkt dat zo’n 40 procent van de jongeren een keet bezoekt als vrijetijdsbesteding. Ook is gebleken dat deze jongeren relatief veel uitgaan, weinig sporten en minder vaak lid zijn van een sportvereniging.’

‘Jongeren en alcohol is een probleem van de hele gemeenschap’

We zijn nu op zoek naar alternatieven voor het keetbezoek. Een jongerenwerkster gaat inventariseren hoe deze jongeren hun vrije tijd eventueel anders willen besteden.’

De Kunder voegt eraan toe: ‘Wij willen jongeren ervan bewust maken dat drinken niet de enige manier is om je lekker te voelen, maar dat bijvoorbeeld sporten je ook een goed gevoel geeft. Jongeren die veel drinken hebben vaak een negatief zelfbeeld. We willen ze leren dat je niet altijd in alcohol hoeft te vluchten.’

De wethouders erkennen dat het terugdringen van het alcoholgebruik in de keten een zaak van lange adem is. Brand: ‘Het zal een paar jaar duren voordat er verandering optreedt. Als gemeente kun je veel doen, maar cruciaal zijn de ouders. Zij zijn vaak de eigenaar van de keet waar wordt gedronken. Met hun steun kunnen we een heel eind komen.’ De Kunder: ‘Ik vergelijk het met de aanpak van roken. Dat heeft ook een lange weg nodig gehad. Het zou ook helpen als het kabinet met maatregelen komt. Al was het alleen maar als signaal naar de ouders dat het niet normaal is dat je kind op jonge leeftijd alcohol drinkt.’ ■

Reageren? k.brand@staphorst.nl of h.de.kunder@reimerswaal.nl

Meer weten?

Meer informatie over alcohol en jongeren op www.cda-bestuurdersvereniging.nl, dossier jongeren, jeugd en gezin.

‘De kracht van ons project zit in samenwerking’

De Eindhovense CDA-wethouder Marriët Mittendorff is uiterst gemotiveerd om het drankgebruik onder jongeren in haar gemeente terug te dringen. ‘In de regio Zuid-oost Brabant wordt het meest gedronken van Europa. Jongeren worden hier opgevoed met het idee dat drank erbij hoort en dat het gezellig is. Het drankgebruik zit in de cultuur. Maar de jonge drinker van nu, is de alcoholist van later. Dat moeten ouders niet willen. We moeten echt voorkomen dat jongeren onder de 16 alcohol drinken.’

door Gerben Karssenbergh

Mr. G.A. Karssenbergh is senior consultant bij Haute Consulting en redacteur van Bestuursforum.

Marriët Mittendorff, wethouder jeugdzaken in Eindhoven, kent gezinnen waar kinderen van 8 jaar een Breezer krijgen. ‘Jongeren worden hier nog te veel opgevoed met het idee dat alcohol erbij hoort. Alcohol is gezellig, een beloning bij een leuke gelegenheid. Dat moet veranderen en daarom zijn we in het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) met het alcoholproject *Laat je niet flessen!* gestart. Dit project appelleert ook aan mijn eigen betrokkenheid bij het onderwerp. Ik vind echt dat ouders moeten voorkomen dat

‘De gemiddelde leeftijd waarop kinderen beginnen met drinken is nu 12,2 jaar’

jongeren onder de 16 jaar alcohol drinken. De hersenen, die op die leeftijd nog groeien, worden door alcohol aangetast. En als je jong begint met drinken, is de kans aanwezig dat je later alcoholist wordt. Dat moeten ouders niet willen, net zomin als je kind lallend en vernielend over straat laten gaan. De gemiddelde leeftijd waarop jongeren nu beginnen

Marriët Mittendorff: ‘Wij stellen onze ervaringen en aanpak graag ter beschikking aan andere gemeenten.’

met drinken is 12,2 jaar. Dat moet echt hoger worden. Ik wil dat het de komende jaren ten minste opschuift naar een leeftijd boven de 16 jaar, en dan nog mondjesmaat in een veilige omgeving.’

Behoeft aan informatie

Eindhoven merkt dat er bij ouders grote behoefte is aan informatie. ‘Wij zien de ouders als de groep die primair verantwoordelijk is voor het drinkgedrag van hun kinderen. Daarom proberen wij hen zo goed mogelijk van informatie te voorzien. Pas als ouders hun verantwoordelijkheid in de opvoeding niet nemen, komt de gemeente in beeld. Daarom richt het project van de SRE zich op de kring van beïnvloeders rond de jongeren: de ouders, scholen, de horeca en de sportclubs.’

Mittendorff vindt deze aanpak goed bij het CDA passen: ‘We leggen de verantwoordelijkheid precies op het niveau waar deze hoort: bij de ouders. Als zij hun taak oppakken, hoeft de gemeente er niet aan te pas te komen. Gespreide verantwoordelijkheid in de praktijk.’

Groeiend draagvlak

Het project ‘Laat je niet flessen!’ kent twee doelstellingen: opschuiven van de startleeftijd van alcoholgebruik en afname van dronkenschap in het gehele publieke domein. De regio is nu een jaar bezig. Ziet u al resultaat?

Mittendorff wijst op de onmiskenbare groei van draagvlak voor het gezamenlijk aanpakken van het alcoholprobleem bij de buurgemeenten. Er is echt een gezamenlijke aanpak in Zuid-Oost Brabant. ‘Niet iedereen voert meer op zijn eigen eilandje eigen beleid. Wat ik ook heel belangrijk vind, is dat de betrokkenheid bij alle politieke partijen aanwezig is. Het is geen partijpolitiek feestje.’

Uit met ouders

Een concrete actie van het alcoholproject is *Uit met Ouders*. Dit is gericht op ouders. Hier zijn gemeente, politie, het SRE, de organisatie voor verslavingszorg en de horeca samenwerkingspartners bij betrokken. Het richt zich op ‘t Stratumseind. Deze straat trekt wekelijks 35.000 jongeren uit Eindhoven en de wijde omgeving. In het weekend gaan groepjes van 10 ouders, onder leiding van een gemeenteraadslid, vier kroegen langs. Daar krijgen ze informatie over geweld, drugs, alcohol en de samenwerking tussen de partners. Mittendorff: ‘Zo kunnen we 40 ouders per avond voorlichten. We kregen veel meer aanmeldingen dan we hadden verwacht, juist ook veel uit de omgeving van Eindhoven. Dat heeft ons aangenaam verrast. Op vrijdag 19 oktober vond de eerste *Uit met Ouders* plaats: de ouders waren erg blij met

Poster voor de actie 'Uit met ouders'.

alle informatie en verbaasd over de goede samenwerking in ons uitgaansgebied. Ze snappen goed dat we van ouders verwachten thuis het gesprek met de kinderen aan te gaan. We willen in het voorjaar dit project nog een keer doen met een onderzoeker om de resultaten vast te stellen. Ik ben er trouwens trots op dat mijn persoonlijk assistent Nicolien Hermens mede-initiatiefnemer en medecoördinator van dit project is.'

Vernielingen

'Laat je niet flessen!' bestrijdt ook openbare dronkenschap. Speelt dat sterk in de regio?

'Helaas wel,' zegt Marriët Mittendorff. 'Wij hebben problemen met dronken jongeren. Zij veroorzaken onrust en vernielingen in de openbare ruimte. Na het uitgaan is er tussen het centrum van Eindhoven en de noordelijke wijk Blixembosch een 'sloopspoor'. Ook de late trein naar Best moet het ontzien. Dat is niet acceptabel. Daarom is nu het plan opgevat dat de politie een dag nadat ze een dronken jongere thuis hebben afgeleverd, deze opzoekt om te vertellen wat wel en wat niet kan. En we maken ook wel eens mee dat als we dronken jongeren hebben opgepakt en de ouders bellen met het verzoek de jongeren op te halen, we te horen krijgen dat de ouders niet kunnen komen omdat zij zelf ook te veel hebben

Laat je niet flessen!

Het SRE, waarin 21 gemeenten rond Eindhoven en Helmond samenwerken, is een uitstekend voorbeeld van een succesvolle intergemeentelijke samenwerking. In het alcoholproject *Laat je niet flessen!* staan twee hoofddoelstellingen centraal:

1. Opschuiven van de startleeftijd van alcoholgebruik: introductie en bestendiging van de norm dat er onder de 16 jaar geen alcohol wordt gedronken en
2. Afname van dronkenschap in het gehele publieke domein: introductie en sanctie van de norm dat dronken jongeren op straat niet langer wordt geaccepteerd; evenmin als het schenken aan dronken jongeren.

Het project is in 2006 gestart en loopt tot 2010. Voor de voortgang en het projectvoorbeeld: www.sre.nl.

gedronken. Dan beseffen we dat we nog een weg te gaan hebben. Dronken mensen zijn een gevaar op de weg, voor zichzelf en anderen. Reden genoeg actie om te ondernemen.'

Sportkantines

Veel sportkantines verkopen drank, ook aan jongeren. Waarom worden die kantines niet gesloten als zij ongeoorloofd alcohol verkopen?

'De Voedsel en Waren Autoriteit en de politie houden onverwachte controles om te kijken of er niet aan jongeren alcohol wordt verkocht. Dat is een goede zaak.' Mittendorff vindt sluiting geen goed idee. 'Sportkantines mogen wat mij betreft helemaal geen drank schenken aan jongeren. Helaas is de omzet in de kantines voor veel sportclubs van levensbelang. Ik pleit ervoor dat zij als veel jongeren sporten, helemaal alcoholvrij zijn en hun prijzen verhogen naar het niveau dat

'Wij leggen de verantwoordelijkheid op het niveau waar het hoort: bij de ouders'

de gewone horeca hanteert. Een hogere prijs zorgt voor twee vliegen in één klap: jongeren kopen minder vaak de duurdere alcohol én we voorkomen oneerlijke concurrentie.'

Jongerenpanels

De jongeren worden zelf ook betrokken in het project door gebruik te maken van bestaande jongerenpanels. Werkt dat?

Mittendorff: 'Eindhoven heeft een universiteit en enkele (grote) MBO- en HBO-instellingen. We hebben met studenten gesproken en horen zo ook welke acties de kroegen allemaal hebben om klandizie te werven, zoals het uitdelen van drankmuntjes. Wat opvalt is dat studenten willen dat het stappen eerder begint. Ze gaan zelf niet eerder naar de kroeg, omdat hun vrienden ook pas laat gaan. Daarom vragen we ze wat hen kan verleiden eerder op stap te gaan. Daar zijn we ook met de horeca over in gesprek. Die hebben er ook geen belang bij jongeren pas heel laat in de zaak te krijgen. Laat staan als ze zich eerst in hokken en keten hebben volgedronken. Ook via scholen zijn er contacten en inderdaad is het soms onderwerp in jongerenpanels. Toch hebben we de indruk dat het probleem niet herkend en erkend wordt door de jongeren voor wie het juist wel een probleem is. Daar moeten we dus nog mee aan de slag.'

Wat kunnen andere gemeenten leren van het project, dat wel erg veelomvattend overkomt?

'Laat ik voorop stellen dat juist de kracht van ons project zit in de samenwerking. Zie het hele project als het bouwen van een fiets: iedere gemeente levert een onderdeel voor het geheel. Wij hebben het draaiboek voor de actie *Uit met Ouders* gemaakt, ook voor de andere 20 gemeenten. Graag stellen wij onze ervaringen en aanpak ter beschikking aan andere gemeenten in Nederland. Kleinere gemeenten vinden onze aanpak misschien te omvangrijk. Neem dan een kleiner samenhangend pakket van maatregelen en afspraken, maar doe het vooral met een paar gemeenten samen. Eenduidig beleid en samenwerking zijn belangrijk: je kunt immers wel in één plaats de openingstijden aanpassen, maar als de jeugd dan de fiets neemt om in een dorp verder nog twee uur te gaan drinken, sla je de plank mis.' ■

Reageren? gerben.karssenberg@hauteconsulting.nl

Marian Merkelbach, wethouder op Texel:

‘Gemeente kan overlast aanpakken, drankgebruik niet’

Het is al jaren de favoriete vakantiebestemming van veel jongeren: kamperen en de hele dag drinken. Om de overlast voor de andere vakantiegangers te beperken, treedt Texel al jaren streng op tegen dronken jongeren. ‘Wie zich misdraagt, kan vertrekken. De overlast is echter niet het grootste probleem. Veel zorgelijker is dat jongeren op steeds jongere leeftijd gaan drinken. Maar hier sta je als gemeente vrijwel machteloos. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de ouders. Zij moeten als opvoeder de grenzen aangeven, maar helaas gebeurt dat niet altijd.’

door Carmen Boersma

Marian Merkelbach is wethouder op Texel met jeugdzaken in portefeuille. Samen met de burgemeester pakt zij het drankgebruik van jongeren op het eiland aan. Texel voert al jaren een beleid om de overlast die jongeren hierdoor veroorzaken te beperken. Logisch, want Texel kan zich als vakantie-eiland voor met name jonge gezinnen en rustzoekers niet al te veel permitteren. Kernwoorden van het beleid: breed overleg, goede onderlinge afspraken, veel controle en vooral: overlast direct aanpakken en streng bestraffen. Merkelbach: ‘Op Texel is het probleem geconcentreerd. Dat is ons voordeel. Wij hebben één camping voor groepen jongeren en één uitgaanscentrum. Als jongeren zich hier misdragen, kunnen ze vertrekken van het eiland. Er is geen alternatief, je vakantie is dan gewoon afgelopen. En dat weten ze. Jongerengroepen worden op andere campings niet toegelaten. Om de overlast op de jongerencamping te beperken, zijn met de beheerder van de camping afspraken gemaakt: biermuren mogen niet, hij houdt in de gaten dat er niet excessief wordt gedronken en er is een nachtwacht die zo nodig dronken jongeren die van de disco komen op de camping begeleidt. Er staat geen sanctie op het niet nakomen van de afspraken, maar de beheerder heeft er zelf baat bij dat de overlast beperkt is, want hij heeft ook andere gasten.’

Voldoende middelen

Overlast van dronken jongeren in het uitgaanscentrum in De Koog wordt eveneens streng aangepakt. Merkelbach: ‘Daarin investeren we als gemeente fors. In het dorp is tijdens het hoogseizoen extra politie. Daarnaast zijn er dorpswachten, ingehuurd van een beveiligingsbedrijf. Zij hebben de opdracht dronken jongeren op straat aan te spreken en zonodig in contact te brengen met de politie. Ook de portiers van de horecabedrijven functioneren als dorpswacht. Overlast wordt dus direct aangepakt. Je moet je er helaas bij neerleggen dat je het nooit helemaal kunt uitbannen, maar je kunt wel heel veel doen om het te beperken. Daar heb je als overheid ook voldoende middelen voor. Denk bijvoorbeeld aan een lokaal- of straatverbod. Het is goed als het mogelijk wordt dat niet alleen horeca-exploitanten die jongeren onder de 16 alcohol verkopen worden beboet, maar die jongeren zelf ook.’

Overleg met alle betrokkenen is een belangrijk element in het beleid. Merkelbach: ‘Tijdens het hoogseizoen hebben we om de week overleg met alle betrokkenen: horeca,

politie, bewoners, taxibedrijven. De bewoners stellen dit overleg zeer op prijs. We kunnen niet alle overlast wegnemen, maar proberen wel zoveel mogelijk wat aan hun problemen te doen. Daardoor voelen ze zich serieus genomen. Vorig jaar bleek bijvoorbeeld dat er veel overlast was van wildplassen. Nu hebben we dus meer urinoirs geplaatst.’

Marian Merkelbach, wethouder op Texel: ‘Ouders schuiven de verantwoordelijkheid voor het drinkgedrag van hun kinderen te makkelijk door naar anderen.’

Niet doorschuiven

Door er bovenop te zitten, heeft Texel de overlast die dronken jongeren veroorzaken redelijk goed onder controle. De grootste zorg van jeugd-wethouder Merkelbach zit dan ook niet in de overlast, maar in het hoge drankgebruik van jongeren. ‘Jongeren gaan op steeds jongere leeftijd drinken. Ik zou daar als wethouder graag iets aan willen doen, maar wat? Ik breek mij daar al zolang het hoofd over. Er wordt voorlichting gegeven op school, ook aan de ouders. We laten zien hoeveel hun kinderen drinken en wat de gevolgen zijn. En dan kun je als gemeente alleen maar hopen dat ze er wat mee doen. Want het zijn uiteindelijk de ouders die verantwoordelijk zijn voor het drinkgedrag van hun kinderen. Zij moeten de grenzen aangeven. Helaas gebeurt dat vaak niet en schuiven ze de verantwoordelijkheid door. Naar de portier van het café bijvoorbeeld. Die moet hun kind van 14 maar weigeren, vinden ze. Maar als jij niet wilt dat je kind naar de kroeg gaat, moet je zelf die grens trekken en dat niet aan een ander overlaten. Ouders moeten zich er meer bewust van worden dat je opvoeden zelf doet, dat besteed je niet uit. Het CDA moet als gezinspartij daar een aandachtspunt van maken en dat veel meer benadrukken.’ ■

Reageren? mmerkelbach@texel.nl

Alcoholbrief kabinet

Gemeenten aan zet bij alcoholgebruik jongeren

Gemeenten krijgen een spilfunctie bij de aanpak van het alcoholgebruik van jongeren. Zij krijgen extra handvatten om, naast het landelijke beleid, een eigen aanvullend alcoholbeleid te voeren. Dit staat in de Alcoholbrief van het kabinet. Zo kan de aanpak van de problemen goed aansluiten bij de lokale wensen en behoeften. De lokale beleidsvrijheid betekent wel dat er tussen gemeenten verschillen kunnen komen bij de aanpak van alcoholgebruik van jongeren.

door Elizabeth den Otter

Drs. E.M. den Otter is politiek assistent van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

In het coalitieakkoord van Balkenende-IV en het beleidsprogramma *Samen leven, samen werken*, staan verschillende maatregelen die schadelijk alcoholgebruik willen aanpakken. In de hoofdlijnenbrief *Alcoholbeleid*, die op 19 november naar de Tweede Kamer is gestuurd, werken de ministers Klink (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), Rouvoet (Jeugd en Gezin) en Ter Horst (Binnenlandse Zaken) hun visie verder uit.

Het gaat er niet om de alcoholconsumptie van iedereen aan banden te leggen. De maatregelen in de brief richten zich nadrukkelijk op het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik. Het gaat hierbij zowel om gezondheidsschade als maatschappelijke schade (overlast, ongevallen, agressie). Er ligt in het beleid een sterke focus op het alcoholgebruik van jongeren, omdat de problemen bij deze groep het meest urgent zijn. Dit wordt ook in de zorg zichtbaar: het aantal 10 tot 15 jarigen dat in een ziekenhuis worden behandeld wegens alcoholvergiftiging is sinds 2000 verzesvoudigd.

Doelstelling

Met de nieuwe beleidsmaatregelen wil het kabinet bereiken dat jongeren niet voor hun 16e beginnen met drinken en dat jongeren minder gaan drinken. De voorgestelde maatregelen acht het kabinet proportioneel en houdt rekening met de eigen

Met de nieuwe beleidsmaatregelen wil het kabinet bereiken dat jongeren niet voor hun 16e beginnen met drinken en dat ze minder gaan drinken.

verantwoordelijkheid van ouders, maatschappelijke organisaties en bedrijven (horeca en winkels). De beleidsmaatregelen voor jongeren richten zich op voorlichting, beperken van de beschikbaarheid van drank, ge- en verboden en reclamebeperking. Omdat sommige maatregelen het beste op lokaal niveau kunnen worden ingevuld, kiest het kabinet ervoor gemeenten extra handvatten te bieden om een eigen aanvullend alcohol-

beleid te ontwikkelen. Zo kunnen de problemen worden aangepakt op een manier die past bij de lokale situatie en worden geen extra regels geïntroduceerd op plaatsen waar het niet echt nodig is.

Extra bevoegdheden

Om welke extra bevoegdheden gaat het nu? Het wetsvoorstel Drank- en Horecawet zal worden uitgebreid en de burgemeester krijgt hierin nieuwe bevoegdheden. Het gaat onder meer om de mogelijkheid dat de burgemeester naast controleurs van de Voedsel en Waren Autoriteit, gemeentelijke toezichthouders

‘Het hoge alcoholgebruik van jongeren wordt ook in de zorg zichtbaar’

aan kan wijzen die toezien op de naleving van de Drank- en Horecawet. De burgemeester kan in het driehoeksoverleg afspreken of en zo ja, hoe hij de politie bij het lokale toezicht betreft. Lokale toezichthouders kunnen eventueel bestuurlijke boetes opleggen.

Daarnaast wil het kabinet dat gemeenteraden in de nieuwe Drank- en Horecawet vier extra bevoegdheden krijgen. Zo kan de gemeente bij verordening de leeftijdsgrens voor het verstrekken van alcohol verhogen tot 18 jaar. Verder krijgen gemeenten de bevoegdheid via de APV jongeren onder de 16 die in de openbare ruimte alcohol bezitten strafbaar te stellen. Gemeenten kunnen zo rondhangende jongeren beter aanpakken en het zogenaamde ‘doorverkopen’ van drank door ouderen aan 16-minners drastisch beperken. Ook kunnen gemeenten beslissen dat jongeren onder een bepaalde leeftijdsgrens vanaf een bepaald tijdstip niet meer mogen worden binnengelaten in cafe’s en discotheken. De vierde extra bevoegdheid betreft maatregelen om prijsacties (happy hours) te regelen. Het blijkt dat dit veel jongeren aanzet tot extra drinken. Het kabinet is zich ervan bewust dat door deze aanpak het alcoholbeleid per gemeente kan verschillen.

Gemeenten zullen meer dan nu eigen beleidsdoelstellingen formuleren, naast het landelijke beleid. Het kabinet wijst erop dat het daarom van groot belang is dat het eigen beleid goed wordt gecommuniceerd, zodat voor iedereen duidelijk is wat de plaatselijke regelgeving met betrekking tot alcoholgebruik is. ■

De volledige tekst van de brief over het alcoholbeleid:
http://www.minvws.nl/images/vgp-2811524-_tcm19-155556.pdf

Website.nl

Tips

voor websites en nieuwsbrieven

Kent u sites en/of nieuwsbrieven die voor lokale en provinciale politici interessant zijn? Laat het ons weten! Reacties kunnen naar:

Maarten Neuteboom, communicatiemedewerker

CDA-bestuurdersvereniging, neuteboom.bsv@cda.nl.

Websites

www.alcoholinfo.nl

De meest complete site met informatie over alcohol(gebruik). Onder meer over de effecten op de gezondheid en over wet en beleid. Tevens het actuele nieuws over alcohol en veel links naar andere sites.

www.alcoholvrijeomgeving.nl

Praktijkvoorbeelden van alcoholvrije initiatieven voor jongeren onder de zestien. Onder meer informatie over een alcoholvrije opvoeding en suggesties voor alcoholvrije activiteiten van scholen, jongerenwerk en sportverenigingen. Tevens biedt de website de mogelijkheid om praktijkervaringen uit te wisselen.

www.alcoholpreventie.nl

De site van de Stichting Alcoholpreventie (STAP), een landelijke, onafhankelijke non-profit organisatie die pleit voor een effectief alcoholbeleid van de overheid en zich inzet voor de publieke bewustwording van de

risico's van alcohol. Op de site nieuws, feiten en factsheets, activiteiten en projecten.

www.alcoholbeleid.nl

De website voor beleidsmakers, bestuurders, handhavers en andere betrokkenen bij het lokale alcoholbeleid. Informatie over keten en hokken en uitgaansbeleid, een handleiding voor het alcoholbeleid en eventueel advies op maat.

www.lastvandeoverheid.nl

Een door staatssecretaris Ank Bijleveld ingestelde site waar gemeenten en provincies melding kunnen maken van onnodige bureaucratistische rompslomp van de rijksoverheid. Het gaat hier om overbodige administratieve lasten. Op de site wordt tevens een overzicht bijgehouden van de oplossingen.

www.europadecentraal.nl

Site van Europa decentraal, het kenniscentrum voor informatie en advies over Euro-

pese regelgeving. Naast informatie, ook de mogelijkheid om vragen te stellen over Europese wetten.

www.cda.nl/europa

Site van het CDA met het oog op de Europese verkiezingen. Onder meer een overzicht van de Europadebatten van de partij, waarbij ook van lokale politici en bestuurders een bijdrage wordt verwacht.

Nieuwsbrieven

- De nieuwsbrief van Tweede Kamerlid Jan Schinkelshoek, is behalve geestig ook nuttig voor lokale bestuurders omdat Schinkelshoek voorzitter is van de fractiecommissie Binnenlandse Zaken. Onder meer wordt een overzicht gegeven van actuele zaken in de commissie. Aanmelden via: j.schinkelshoek@tweedekamer.nl.
- Nieuwsbrief Europarlementariër Corien Wortmann: aanmelden via cwortmann@xs4all.nl.

Citaten

'De beroepsklagers moeten worden aangepakt. Eén bezwaarmaker van driehoog achter is nu belangrijker dan alle democratische organen die besluiten nemen in het algemeen belang.'

(Ger Koopmans, Tweede Kamerlid, Financiële Dagblad)

'Het is opvallend dat juist overheidsorganisaties geen gedegen printbeleid hebben, want in de productie van documenten ligt een verrassend besparingspotentieel.'

(Jo van Onsem, directeur Xerox Nederland, Staatscourant)

'In een campagne moet je er niet alleen op hameren hoe betrouwbaar, bekwaam en modern jezelf bent, maar ook dat de tegenstander niet over al die kwaliteiten beschikt.'

(Alistair Campbell, oud-spindoctor Tony Blair, Trouw)

'Bij de overheid vinden veel meer 'rituele vergaderingen' plaats dan elders. Dan is het ooit zo afgesproken dat een afdeling eens in de twee weken bij elkaar komt, maar eigenlijk valt er niets te melden.'

(Socioloog Wilbert van Vree, Volkskrant)

'Verplichte opvoedcursussen en opvoedkampen, slui-

ting van coffeeshops in de buurt van scholen, een bedenktijd bij overtijdbehandelingen, een verbod op pornoparty's. Het is niet zomaar een kleinburgerlijk zedenoffensief. Deze trend zat er al twee decennia aan te komen. Nederland heeft last gekregen van zichzelf.'

(Hans Boutellier, bijzonder hoogleraar Veiligheid en burgerschap VU, Gewoon bijzonder)

'Doordat imago in de politiek steeds belangrijker wordt, verdwijnt de inhoud steeds verder naar de achtergrond.'

(André Krouwel, politicoloog, Intermediair)

Zonder een partijensysteem zoals dit is gegroeid sinds 1788, vervallen we onherroepelijk in de dictatuur van de meerderheid of de dictatuur van een koning, keizer, admiraal.

(Ingezonden brief NRC Handelsblad)

'De jonge, in Amsterdam geboren taxichauffeur, van wie de vader uit Marokko komt, noemt zichzelf Marokkaan. Daar moeten we mee stoppen. Het zijn Nederlanders.'

(Schrijver Adriaan van Dis, Algemeen Dagblad)

De Stelling

Elke maand reageren twee personen uit de politiek op een stelling.

Gemeenten moeten worden verplicht bijstandsgerechtigden te helpen bij het aanvragen van bijzondere bijstand.

Martine Visser: 'Verleidelijk, maar onverstandig'

Gemeenten horen hun klanten zo goed mogelijk te helpen bij het aanvragen van bijzondere bijstand. Het is verleidelijk om het gemeenten daarom verplichtend op te leggen, maar dat lijkt me onverstandig. Verplichtingen door het rijk zorgen onherroepelijk voor extra bureaucratie. Er gaat dan veel geld en menskracht zitten in het precies volgens de wet uitvoeren en verantwoorden van deze hulp. Goedkoper is het om het aan de lokale politiek te laten, waardoor meer geld ten goede kan komen aan de mensen die het nodig hebben. In elke gemeenteraad zullen CDA - en andere fracties - erop aandringen dat hulp bij de aanvraag van bijzondere bijstand goed wordt geregeld.

Lokaal bekijken

De meeste gemeenten doen dat al, maar wel op verschillende manieren. Allereerst kunnen gemeenten de procedure en de formulieren zo eenvoudig mogelijk maken. Soms helpen ambtenaren met invullen van aanvragen, soms vrijwilligers van bijvoorbeeld ouderenbonden en kerken. En er zijn gemeenten met speciale formulierenbrigades, die bestaan uit mensen die zelf lang in de bijstand hebben gezeten en op deze manier weer aan het werk komen. Het beste kun je lokaal bekijken hoe mensen ondersteund moeten worden.

Martine Visser

Functie: Wethouder sociale zaken Almere

Creatieve oplossingen

Honderd procent bereik van rechthebbenden is een illusie. De hoogste uitvoeringskosten ontstaan voor het berekenen van de laatste paar mensen. Daarmee gaat veel geld verloren voor de doelgroep. Ook willen sommige mensen, met name ouderen, principieel hun hand niet ophouden. Dat moet je respecteren. Maar daarmee hoeft de kous niet af te zijn. Zo was er in Almere een ouder echtpaar dat geen bijzondere bijstand wilde. Ze hadden echter geen bezwaar als ze het geld konden zien als een vergoeding voor bewezen diensten. Dus werd tot ieders tevredenheid afgesproken dat ze overblijfouder zouden worden op de naburige school en andere hand- en spandiensten zouden verrichten. Dit soort creatieve oplossingen smoor je in de kiem als je landelijk verplichte protocollen gaat opleggen.

Liesbeth Spies: 'Gemeenten hebben zorgplicht'

Vriend en vijand zijn het erover eens dat de Wet Werk en Bijstand een succes is. Toch kan 'goed' altijd 'beter' en dat is zeker aan de orde waar het gaat om de bijzondere bijstand. Tot op heden blijft er geld op de plank liggen. Oorzaken hiervoor zijn dat mensen niet weten dat ze aanspraak kunnen maken op de bijzondere bijstand, schroom hebben om een beroep op de bijzondere bijstand te doen en terugschrikken voor de formulieren en procedures die bij het aanvragen horen.

Taak

Daar moeten we wat aan doen. Er komen steeds meer mensen met een onvolledige AOW, omdat ze een aantal jaren in het buitenland hebben gewoond. Door een beroep te doen op de bijzondere bijstand kan voorkomen worden dat deze mensen in armoede terecht komen. Steeds meer gemeenten maken afspraken met de Sociale Verzekeringsbank die de AOW uitkeert waardoor mensen met een onvolledige AOW gericht benaderd kunnen worden en een aanvulling via de bijzondere bijstand ontvangen. Gemeenten hebben de mogelijkheid om chronisch zieken en gehandicapten via de bijzondere bijstand te ondersteunen in de extra kosten die deze mensen vaak moeten maken. Niet alle gemeenten doen dit ook. Daar ligt dus nog een taak.

CDA-gedachtegoed

Formulierenangst, onbekendheid met de bijzondere bijstand en taalproblemen werpen onbedoeld drempels op. Vrijwilligers en maatschappelijke organisaties zijn actief met voorlichting en het helpen bij aanvragen. Moeten we tegen deze achtergrond gemeenten gaan verplichten hulp

Liesbeth Spies

Functie: Lid CDA-Tweede Kamerfractie, woordvoerder WWB

te verlenen bij het aanvragen van bijzondere bijstand? Naar mijn stellige overtuiging lost een verplichting niets op, past een verplichting niet goed in het christen-democratisch gedachtegoed en maken we bestaande, goed werkende oplossingen lastiger. Dat laat onverlet dat gemeenten wel een zorgplicht hebben voor hun inwoners. Ik ben ervan overtuigd dat raadsleden en wethouders bereid zijn alles uit de kast te trekken om deze zorgplicht waar te maken.

Spijkenisse neemt gedurfde stap bij uitvoeren WMO: Toewijzen huishoudelijke hulp via veiling op internet

Het klinkt revolutionair en dat is het ook: het veilen van aanvragen voor huishoudelijke hulp via internet. Het systeem bestond al voor de kraamzorg, maar Spijkenisse durfde het als eerste gemeente aan om eenzelfde systeem voor de huishoudelijke hulp te laten ontwikkelen. De innovatie is een succes gebleken. De kwaliteit van de zorg blijft gewaarborgd en de klanten zijn tevreden. Voor de gemeente betekent de veiling een besparing. Andere gemeenten hebben inmiddels ook de stap gemaakt en zich aangesloten bij wat tegenwoordig het 'Spijkenisser-model' wordt genoemd.

door Hanneke Hamerslag

C.J.H.M. Hamerslag is wethouder zorg in Spijkenisse.

In 2006 heeft de gemeente Spijkenisse een gedurfd besluit genomen bij het uitvoeren van de WMO. Besloten werd om de inkoop van huishoudelijke hulp te laten verlopen via een veiling op internet. Een dergelijk systeem (zie www.Zorgveiling.nl) bestond al voor kraamzorg en functioneerde naar

'De zorgveiling geeft rust bij de klanten, de zorgaanbieders en de gemeente'

tevredenheid. Samen met het internetbedrijf Zorgveiling werd een aparte applicatie ontwikkeld voor de inkoop van huishoudelijke hulp. Spijkenisse is de eerste gemeente die dit innovatieve systeem in gebruik heeft genomen. Omdat Spijkenisse mede namens de gemeenten Bernisse en Rozenburg de aanbesteding van de huishoudelijke hulp heeft uitgevoerd, kopen sinds 1 december 2006 de drie gemeenten alle huishoudelijke hulp in via de webapplicatie.

Via de site Zorgveiling.nl bieden de geselecteerde zorgaanbieders korting op het overeengekomen maximum uurtarief.

Door de veiling ontstaat een gezonde concurrentie tussen de zorgaanbieders, terwijl tegelijkertijd sprake is van een gegarandeerde kwaliteit

De zorgveiling draagt bij aan goedkopere en kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg. Om deze redenen heeft het door Zorgveiling ontwikkelde systeem onlangs een prijs gekregen: de landelijke M-ICT innovatieprijs van 1 miljoen euro, op 1 november jl. uitgereikt door staatssecretaris Heemskerck van Economische Zaken. De prijs wordt gebruikt voor het uitbreiden van de veilingmogelijkheden. In 2008 ontwikkelt Zorgveiling bv samen met Spijkenisse en vijf andere partijen onder andere een webapplicatie voor de inkoop van hulpmiddelen, zoals scootmobielen en rolstoelen.

Werking zorgveiling

Hoe werkt de veiling nu? Na de Europese aanbesteding zijn zeven zorgaanbieders gecontracteerd door Spijkenisse. Alle zeven aanbieders voldoen aan de door de gemeente gestelde kwaliteitseisen. De gemeente plaatst elke aanvraag voor huishoudelijke hulp anoniem op de veilingssite Zorgveiling.nl. Via de site bieden de aanbieders korting op het overeengekomen maximum uurtarief. Het aanbod met de hoogste korting wordt uiteindelijk geaccepteerd.

De aanbieders hebben drie werkdagen de tijd om te bieden. Wanneer spoedeisende huishoudelijke hulp nodig is, hebben zij anderhalve dag de tijd. Alle zeven aanbieders zijn verplicht om altijd te bieden op aanvragen. Via de veiling bieden de zorgaanbieders het hele jaar de laagste prijs aan, die zij op dat moment bereid zijn te accepteren om hun omzet of productiviteit te maximaliseren.

'De zorgveiling zorgt voor een gezonde concurrentie tussen de zorgaanbieders'

Kwaliteit

Zorgveiling biedt veel voordelen voor de klanten. Ze mogen aangeven van welke aanbieder ze geen huishoudelijke hulp willen hebben en kunnen bepaalde voorkeuren uitspreken. Hiermee houdt de gemeente zoveel mogelijk rekening bij het veilen van de aanvraag. Het systeem is gefaseerd ingevoerd om onrust te voorkomen. Klanten die in 2006 tevre-

Elke aanvraag voor huishoudelijke hulp wordt anoniem op Zorgveiling.nl geplaatst. De zorgaanbieders zijn altijd verplicht een bod te doen.

den waren over hun zorgaanbieder mochten deze in 2007 houden. Pas bij de herindicatie wordt dit opnieuw bekeken. Spijkenisse houdt de geleverde kwaliteit scherp in de gaten. Klanten kunnen naar verwachting vanaf het eerste kwartaal van 2008 hun oordeel geven over de geleverde huishoudelijke hulp door hun zorgaanbieder. Deze beoordeling wordt daarna vertaald naar een sterrenclassificatie die openbaar is. Dit stimuleert zorgaanbieders om hun kwaliteit optimaal te houden en maakt de kwaliteit transparant voor zorgvragers.

‘De gemeente houdt de geleverde kwaliteit scherp in de gaten’

Gevolgen voor de markt

De veiling biedt ook voordelen voor de aanbieders. In een ‘gewone’ aanbesteding moeten zij een vaste uurprijs afspreken voor alle cliënten. Door de veiling kan flexibeler met de prijs worden omgegaan. Als het erg druk is, geeft men niet veel korting, terwijl dat wel kan als er minder te doen is. Aanbieders kunnen zo hun prijsstelling aanpassen aan de werkdruk en hoeven niet meer een vaste prijs af te geven. Dat creëert rust bij de zorgaanbieders. Een ander positief gevolg van de veiling is, dat hierdoor ook kleine zorgaanbieders in de markt een kans krijgen. Iedere aanbieder die voldoet aan de kwaliteitseisen van de gemeente, kan gecontracteerd worden. Kleine aanbieders kunnen zo geleidelijk instromen in de nieuwe markt. In tegenstelling tot de tendens tot schaalvergroting die we landelijk zien, is er in Spijkenisse en omgeving een tendens dat juist de kleinere partijen marktaandeel winnen. Het gebruik van de

Alphahulpen

Het creëren van rust bij alle spelers op het WMO-veld is een belangrijk uitgangspunt bij het beleid in Spijkenisse. Toen landelijk de problematiek rond de alphahulpen begon te spelen, voerde Spijkenisse daarom een tussentarief in voor huishoudelijke hulp. De gemeente geeft hiervoor een passende vergoeding aan de zorgaanbieders. Zorginstellingen kunnen op deze manier medewerkers in dienst houden, waardoor er in Spijkenisse alleen in gevallen dat het een adequate voorziening is alphahulpen worden ingezet. Voor cliënten wordt voorkomen dat ze in een werkgeversrol terechtkomen die ze, vaak ook financieel, niet aankunnen.

Nieuwe publicatie aanbesteden WMO

Onlangs is de brochure *Sociaal overwogen aanbesteden* verschenen. De publicatie is opgesteld door adviesbureau Significant in opdracht van het ministerie van VWS en de VNG. Hierin wordt een aantal mogelijkheden gegeven om binnen de wettelijke aanbestedingskaders zo sociaal mogelijk met aanbestedingen om te gaan. De zorgveiling is één van de aanbevolen mogelijkheden. De volledige tekst van de brochure staat op www.cda-bestuurdersvereniging.nl, dossier WMO.

veiling maakt hierdoor een ‘verfrissing’ in de markt van de aanbieders mogelijk.

Herindicaties

Spijkenisse zit momenteel volop in het proces van herindicatie. Omdat er steeds meer geluiden in het land zijn dat cliënten na een herindicatie minder uren huishoudelijke hulp krijgen, is besloten de uitgevoerde herindicaties in Spijkenisse te analyseren. Dat laat een veel genuanceerder beeld zien. In 40 procent van de gevallen krijgen klanten na herindicatie evenveel uren huishoudelijke hulp toegewezen als daarvoor. En dus niet in 5 procent, waar landelijk over wordt gesproken. In Spijkenisse wordt doorlopend onderzocht hoe tevreden de klanten zijn over de dienstverlening met betrekking tot de WMO. Een enkele klant is zeer ontevreden, maar desondanks is het rapportcijfer over 2007 gemiddeld een 8,4. Hieruit mogen we voorzichtig de conclusie trekken dat de inwoner van Spijkenisse tevreden is. En dat is waar we het als gemeente uiteindelijk ook voor doen.

Samenwerking

De gemeenten Bernisse en Rozenburg hebben zich in 2006 vrij snel aangesloten bij de Spijkenisser aanbesteding van de huishoudelijke hulp. Ook na de aanbesteding hebben deze twee gemeenten Spijkenisse gevolgd bij de verdere beleidsontwikkelingen rondom de uitvoering van de huishoudelijke hulp (deze ontwikkelingen worden tegenwoordig het ‘Spijkenisser-model’ genoemd). De gemeente Brielle maakt vanaf

‘Door de veiling krijgen kleine zorgaanbieders meer kansen op de markt’

2008 ook gebruik van Zorgveiling. De vier wethouders van deze gemeenten, waarvan drie CDA-wethouders, delen hun kennis en ervaringen voor een goede uitvoering van de WMO en kunnen zo een optimale ondersteuning bieden aan mensen die dat nodig hebben om volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen. De samenwerking versterkt ook wat ons als wethouders met de WMO in portefeuille voortdurend bezighoudt; namelijk het bieden van rust en kwaliteit voor de cliënten, de werknemers en de zorgaanbieders. ■

Meer weten over de zorgveiling? chjm.hamerslag@spijkenisse.nl

Meer weten?

Meer informatie over de WMO op www.cda-bestuurdersvereniging.nl, dossier WMO.

De gemeente de maat genomen

Doet het gemeentebestuur de dingen goed? Dat is de vraag die steeds meer gemeenten zich stellen als zij extern hun bestuurskracht laten meten. In het boek 'Bestuurskracht van gemeenten' geven A. Korsten, K. Abma en J. Schutgens een beeld van dit instrument en van de praktijk waarin deze wordt toegepast. Het boek bevat een nuchtere analyse en overzichtelijke beschouwing van de voor- en nadelen van de bestuurskrachtmeting. Een instrument dat steeds meer ingang vindt bij gemeenten, met name bij situaties van dreigende herindeling.

door René Vrugt

Drs. R. Vrugt is fractievoorzitter in Alphen aan den Rijn en redacteur van Bestuursforum.

Waarom is de bestuurskrachtmeting in opmars? Er bestaat niet zoiets als een APK voor gemeenten. Het is lastig een objectieve meetlat te vinden voor het presteren van een gemeentebestuur. Dus is er altijd discussie mogelijk over de vraag hoe goed een gemeente de dingen doet. Een vraag die vooral opduikt in een periode van bestuurlijke onzekerheid. De laatste jaren hebben meer dan 130 gemeentebesturen hun bestuurskracht tenminste één keer laten meten. Het betreft zowel grotere als kleinere gemeenten. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren oploopt.

Verrassende inkijkjes

Een bestuurskrachtmeting is een algemene, basale meting van de kracht van een gemeente. Centraal staat de vraag in welke mate een gemeente met de beschikbare kwaliteiten en middelen (bestuur, financiën, personeel, ruimte en dergelijke) haar opgaven realiseert. Soms neemt men daarbij ook de kracht van de lokale samenleving en haar verbanden in ogenschouw (brede toepassing) maar veel vaker gaat het dus om het gemeentebestuur zelf (smalle toepassing). Bij bestuurskrachtmetingen gaat het om een aantal rollen van de gemeente: a. als bestuur van de gemeenschap, b. als dienstverlener van publieke diensten, c. als participant in openbaar bestuur, d. als organisatorische eenheid. Volgens de auteurs van *Bestuurskracht van gemeenten. Meten, vergelijken en beoordelen* is de meerwaarde van de bestuurskrachtmeting in elk geval dat er overzicht komt en inzicht ontstaat. Het is een dynamisch instrument dat op meerdere wijzen kan worden ingezet. Uit de onderzochte praktijk blijkt dat bestuurders en ambtenaren vaak verrassende inkijkjes bieden in het presteren van de eigen organisatie.

Bestuurders en ambtelijke top hebben behoefte aan

'Het is lastig een objectieve meetlat te vinden voor de prestaties van het gemeentebestuur'

een goed beeld van het eigen presteren. Zeker in tijden van bezuinigingen als de druk toeneemt om slimmer te organiseren en beter te presteren met bestaande middelen. Nieuwe ontwikkelingen als programmasturing stimuleren dit. Ook de aandacht voor verantwoording stijgt, onder invloed van het werk van lokale rekenkamers en ingestelde auditcommissies. Veel gemeentebesturen blijken beleid op

Bestuurskracht van gemeenten. Meten, vergelijken en beoordelen, A.F.A. Korsten, K. Abma en J.M.L.R. Schutgens, Eburon, ISBN 9789059721913, 270 blz. € 29.

beleid te stapelen zonder ooit eens beleid af te schaffen, komen moeizaam tot prioriteitstelling en hebben geen overzicht van wat ze allemaal doen en laten. Bestuurskrachtmetingen zijn een antwoord daarop. Het is overigens geen instrument dat zich primair leent voor benchmarking, omdat het juist uitgaat van de unieke situatie van een gemeente.

Herindeling

Uit het boek blijkt overduidelijk de relatie van bestuurskrachtmetingen met situaties van gemeentelijke herindeling. Al dan niet onder regie van de provincie wordt in zo'n situatie het instrument gebruikt. Een voorbeeld van dergelijke regie is Limburg, waar op systematische wijze liefst 47 Maaslandgemeenten onder de loep zijn genomen. Een ander voorbeeld betreft de Gooi en Vechtstreek, waar zes gemeenten samen met de provincie een opdracht hebben gegeven tot het uitvoeren van zo'n bestuurskrachtmeting. Op basis daarvan kon per gemeente een rapportcijfer worden gegeven en ontstond inzicht in de aard van samenwerkingsrelaties. Vergelijkbaar is de inzet van de bestuurskrachtmeting in de Krimpenerwaard waar vijf gemeenten intensief met elkaar samenwerken, maar wel onder het dreigende beeld van fusie en met een stevige stimulans vanuit de provincie. Zo lag het ook in Friesland, waar de gemeente Littenseradiel als voorbeeld wordt aangehaald. Uitzondering die in het boek wordt beschreven, is de Leidse regio waar al jarenlang het

beeld bestond dat het schortte aan bestuurlijke slagkracht en samenwerking. Daar was de gemeente zelfstandig initiatiefnemer van de bestuurskrachtmeting. Een geslaagde bestuurskrachtmeting heeft dus niet altijd te maken met herindeling en leidt ook niet per se daartoe.

Nadelen

Uit de voorbeelden blijkt dat bestuurskrachtmetingen ook nadelen hebben. Ze geven geen totaaloverzicht van alle relevante factoren. Zo bieden ze weinig inzicht in de heersende bestuurscultuur. Ook komen politiek-ambtelijke betrekkingen en kwaliteiten van leidinggevend in de gemeente minder goed in beeld. Belangrijker nog is dat de rol van de politiek en met name die van de gemeenteraad, bij toepassing van het instrument weinig uit de verf komt. Ook in het boek is dat een onderbelichte kant. Af en toe wordt eraan gerefereerd waar het gaat om draagvlak voor de meting en acceptatie van de resultaten. Maar er is geen wezenlijke aandacht voor, terwijl juist in het dualisme de raad een duidelijke rol heeft gekregen: volksvertegenwoordigend, kaderstellend en controlerend. Het zou aardig zijn geweest om dat wat explicieter te betrekken. Draagt een goed functionerende raad die zich concentreert op de eigen taken, bij aan de bestuurskracht van een gemeente? Is dit anders bij een raad die zich bemoeit met dagelijkse uitvoering? Het algemene beeld over bestuurskrachtmetingen is redelijk positief. Ze voorzien in de behoefte aan een integraal beeld.

Het betreft een niet omstreden instrument dat aan het bestuur een spiegel voorhoudt en zodoende de organisatie helpt verder te komen. Aan het slot van hun boek beschrijven de auteurs elf beginselen van behoorlijke bestuurskrachtmeting. Het zijn praktisch hanteerbare beginselen zoals: een externe initiatiefnemer, een regievoerende organisatie, een protocol voor de wijze van beoordeling, een visitatiecommissie van ervaren professionals, een openbare rapportage enzovoorts. De auteurs bevelen een actieve rol van de provincie aan als systeemverantwoordelijke organisatie, onder de voorwaarde dat gemeenten zelf als eerste aan zet zijn om conclusies te verbinden aan de resultaten. Provincies zouden bereid moeten zijn zichzelf ook aan een dergelijke meting te onderwerpen. Ze zouden ook herhaald moeten worden met enige regelmaat.

Al met al hebben de auteurs een gedegen studie opgeleverd, gebaseerd op de actuele praktijk van bestuurlijk Nederland. Het boek is logisch opgebouwd en kent een heldere structuur. De combinatie van theorie en praktijk is aangenaam. Het leest plezierig en is daarmee een aanrader voor iedereen die in dit onderwerp geïnteresseerd is. Een belangrijk nadeel mag tenslotte niet onverlet blijven. Hoe waardevol een bestuurskrachtmeting ook mag zijn, het gaat in politiek en bestuur uiteindelijk over de veerkracht van de samenleving. En daar levert ook de gemeente maar een beperkte bijdrage aan. Burgers bepalen uiteindelijk zelf die veerkracht. Tijd voor een burgerkrachtmeting? ■

Europa lokaal

Uitbreiding aanbestedingsplicht (deel 2)

Door Pieter Kuypers

Mr. P.H.L.M. Kuypers is advocaat en partner bij AKD Prinsen Van Wijmen te Brussel en gespecialiseerd in Europees en mededingingsrecht. Hij adviseert regelmatig overheden op deze rechtsgebieden.

In vervolg op de column *Nieuw licht op stadsvernieuwing* (*Bestuursforum*, april 2007), wordt in deze bijdrage een nieuw inzicht besproken over het Europese arrest in de zaak Jean Auroux tegen de gemeente Roanne van 18 januari 2007. Dit heeft betrekking op de aanbestedingsplicht.

Het gevolg van dit arrest leek in eerste instantie zeer verstrekkend, namelijk dat ook voor opdrachten voor commerciële voorzieningen die volledig door projectontwikkelaars worden bekostigd en geëxploiteerd, maar waar de aanbestedende dienst wel concrete eisen aan stelt, een Europese aanbestedingsplicht zou gelden. Nieuwe inzichten hebben er echter toe geleid dat de omstandigheden in het Auroux-arrest zeer specifiek waren, zodat daaruit niet in zijn algemeenheid consequenties voor de Nederlandse vastgoedpraktijk kunnen worden afgeleid.

De zeer vergaande aanbestedingsplicht uit het Auroux-arrest moet - naar men nu aanneemt - in samenhang worden gelezen met het Scala-arrest uit 2001. In het Scala-arrest overwoog het Europese Hof van Justitie dat met een overeenkomst onder bezwarende titel in de zin van het aanbestedingsrecht wordt bedoeld, dat de aanbestedende dienst een tegenprestatie levert voor de uitvoering van de werken waarover zij zal kunnen beschikken. Hieruit kan worden afgeleid

dat het - hoewel de definitie van overheidsopdracht voor werken dat niet letterlijk bepaalt - een relevant onderscheidend criterium is of de gemeente uiteindelijk eigenaar/gebruiker is/wordt van de te exploiteren werken.

Uit de arresten Auroux en Scala kan een aantal kernvragen worden gedestilleerd die kunnen helpen bij het bepalen of sprake is van een aanbestedingsplicht of niet. Zo is onder meer van belang welke partij (aanbestedende dienst of aanneemer) het financiële risico loopt, wie een op geld waardeerbare prestatie levert, wie eigenaar wordt en wie gebruiker. Naast deze kernvragen zijn er vragen die extra aanwijzingen kunnen bieden, maar niet van doorslaggevend belang zijn, zoals: wie neemt het initiatief tot het project en wie is aan het begin van het project de grondeigenaar?

Door middel van het beantwoorden van de vragen kan in ieder geval beter inschatting worden gemaakt of gebiedsontwikkeling in een bepaald geval aanbestedingsplichtig is of niet. Voorlopige conclusie is dat in het geval private partijen - al dan niet in samenwerking met publieke partijen - voor eigen rekening en risico en op eigen grond woningen en/of commerciële voorzieningen (zonder publieke bestemming) realiseren, niet automatisch een aanbestedingsplicht kan worden afgeleid uit het arrest-Auroux. Het blijft vooralsnog wachten op een arrest waarin het Hof van Justitie (meer) in het algemeen uitspraak doet over de aanbestedingsplicht van private ontwikkelingen waaraan een gemeente eisen heeft gesteld zonder dat zij daarvoor betaalt of eigenaar of gebruiker wordt.

Vragen? pkuypers@akd.be

Najaarsledenraad Bestuurdersvereniging:

‘Iedereen worstelt met integratie’

Van lokale bestuurders wordt veel verwacht als het gaat om het bevorderen van de integratie. Zij moeten de diverse culturen en geloofsrichtingen een plaats geven in de lokale gemeenschap en ervoor zorgen dat ze naast en met elkaar kunnen leven. En dat is niet eenvoudig. Tijdens de Najaarsledenraad gaf Nihat Eski, oud-Tweede Kamerlid, aan wat de rol van politieke partijen hierbij kan zijn. ‘Het CDA heeft de allochtone kiezer veel te bieden.’ Wim Kemp, wethouder in Roermond, vertelde hoe hij integratie gestalte geeft. ‘Betrokkenheid creëren is een zaak van lange adem.’

door Carmen Boersma

Wim Kemp, wethouder integratie in Roermond, legde maar direct de vinger op de zere plek: ‘Het CDA worstelt met integratie. Maar ook andere partijen worstelen met integratie. Iedereen worstelt eigenlijk met de vraag: hoe kunnen we allochtonen een plaats geven in de samenleving zodat zij mee kunnen doen? Hoe kunnen we segregatie, polarisatie en radicalisering voorkomen?’

Tijdens de Najaarsledenraad van de Bestuurdersvereniging half november, werd een eerste aanzet voor een antwoord op deze vraag gegeven. Duidelijk is dat lokale CDA-bestuurders hun verantwoordelijkheid hierin niet willen ontlopen, maar het wel moeilijk vinden om de diverse culturen en geloofsrichtingen een plek te geven in de lokale gemeenschap.

Sleutelwoord

Volgens Nihat Eski, oud-Tweede Kamerlid, is binding van allochtonen met de Nederlandse samenleving het sleutelwoord voor integratie. ‘Zo voorkom je dat ze zich afwenden van de samenleving en sommigen van hen gaan radicaliseren. We moeten ons er goed van bewust zijn dat politieke par-

De Ledenraad in discussie met oud-Tweede Kamerlid Nihat Eski (rechts) en Wim Kemp (midden), wethouder integratie in Roermond.

‘We moeten de allochtone kiezer niet aan links overlaten’

tijen een belangrijke rol spelen bij die binding. Allochtonen moeten zich in de partijen kunnen herkennen. De ideologie van het CDA leent zich goed voor herkenning en binding. Dat moeten we veel meer benadrukken. Het CDA heeft voldoende mogelijkheden om de brug naar de allochtone kiezer te slaan. Dat moeten we niet aan links overlaten.’

Eski ging met name in op de vraag waarom het CDA aantrekkelijk kan zijn voor moslims. ‘De ‘C’ van CDA is een kans om ons te profileren richting de moslimgemeenschap. Het CDA is een politieke partij die belang hecht aan het geloof. Het is geen kerk, maar een christelijk geïnspireerde partij. Het is een brede volkspartij, een partij van de samenleving, herkenbaar voor iedereen. Voor mij als moslim is dat belangrijk geweest bij mijn keuze. Het CDA heeft vier uitgangspunten. Als je die als moslim onderschrijft, kun je meedoen in het CDA.’

Bindende factoren

Volgens Eski is er veel dat moslims en het CDA bindt. ‘We hebben veel uitgangspunten met elkaar gemeen. Denk aan gerechtigheid, respect voor elkaar, normen en waarden, het gezin als hoeksteen van de samenleving, ruimte voor geloof

in de publieke ruimte, dienstbaar zijn, de overheid als schild voor de zwakkeren, zorgvuldig omgaan met het leven. Er zijn veel elementen die het CDA bindt met mensen met een andere religie.’

Hij ziet een duidelijke rol weggelegd voor de lokale bestuurders. ‘Aan hen de taak om allochtonen mee te laten doen aan de samenleving en ze erop te wijzen dat zij verplichtingen

‘Integratie is niet alleen een opgave voor allochtonen; de liefde moet van twee kanten komen’

hebben als het gaat om taal, scholing en werk. Meedoen aan de samenleving betekent echter geen assimilatie. Als CDA’ers hebben wij respect voor de identiteit van anderen. Maar daar mogen wij respect voor onze rechtsstaat tegenover stellen.’ ‘Lokale bestuurders moeten ook oog hebben voor praktische problemen van allochtonen en bereid zijn hiervoor een oplossing te zoeken’, meent hij. ‘Bijvoorbeeld als het gaat om de Wet inburgering of bij het vinden van werk. Veel allochtonen hebben geen werk. Niet omdat ze ongeschikt zijn, maar door discriminatie van werkgevers. Ook kunnen jonge allochtonen soms hun opleiding niet afmaken omdat ze geen stageplek

kunnen vinden. Het is een taak voor CDA-wethouders om werkgevers aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en duidelijk te maken dat integratie niet alleen een opgave is voor allochtonen. Het kan alleen als autochtonen hieraan meewerken. De liefde moet van beide kanten komen. We moeten ook het lef hebben de Nederlandse cultuur niet als de volmaakte te zien, maar er oog voor hebben dat de cultuur van anderen een verrijking kan zijn.'

Opgave CDA

Ook voor het CDA ziet Eski een belangrijke taak weggelegd. 'We moeten investeren in elkaar. Elkaar opzoeken en met elkaar in gesprek gaan. Niet alleen in verkiezingstijd, maar ook daarbuiten. Het CDA moet durven investeren in nieuw talent. Er zijn inmiddels veel allochtone jongeren met een goede opleiding. Als de partij ze nu opzoekt, hebben we straks goede allochtone kandidaten. Het CDA moet bereid zijn allochtonen verkiesbaar op een lijst te zetten en niet alleen als stemmentrekker op een lage plaats. In 2002 had het CDA 41 allochtone raadsleden, in 2006 nog maar 28. En dat terwijl het aantal allochtonen de laatste jaren, met name in de grote steden, alleen maar is toegenomen.'

'Het aantal allochtonen dat vrijwilligerswerk doet kan zonder meer omhoog'

Spanningsveld

Voor Wim Kemp, wethouder integratie in Roermond, is taal een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle integratie. 'Roermond is een bijzonder kleurrijke stad, met ongeveer honderd verschillende nationaliteiten. Wij hebben gemerkt dat taalachterstand de integratie belemmert en het de kansen in de samenleving vermindert. Wij investeren dan ook op zo jong mogelijke leeftijd in het leren van het Nederlands. Dat begint al op de peuterspeelzaal. Sinds kort hebben wij schakelklassen voor kinderen die van groep 2 naar groep 3 gaan. Gedurende een jaar krijgen zij een 'taalbad' om de eventuele achterstand weg te werken.'

Roermond wil zich ook niet neerleggen bij vroegtijdige schoolverlaters. Kemp: 'Ook het niet hebben van een diploma belemmert de integratie. Helaas zie je bij allochtone jongeren nogal eens schooluitval doordat men ongemotiveerd is en niet gericht op het halen van een diploma. Het gaat vaak om jongeren die uit een traditionele cultuur komen, met een vrij conservatief geloof en weinig contact met de Nederlandse samenleving. Met name jongens uit deze milieus hebben moeite met de liberale sfeer op de doorsnee Nederlandse school. Schooluitval wordt bij ons nu actief aangepakt, maar er blijft helaas een restgroep die je niet bereikt. Ik wil me hier niet bij neerleggen, want zonder diploma is de kans op integratie kleiner en de kans op radicalisering en criminaliteit groter. Ook voor deze groep zijn we daarom nu een project gestart. Gelukkig zie ik ook veel allochtone jongeren die goed kunnen omgaan met het spanningsveld tussen hun eigen cultuur en die van ons en die het goed doen.'

Vrijwilligerswerk

Kemp hecht veel belang aan de dialoog tussen de verschillende groepen. 'Wij hebben in Roermond veel discussie gehad over het al dan niet dragen van hoofddoekjes op school. Schoolbesturen wilden dat aan banden leggen, terwijl dat

Voorzitter Geert Jansen (rechts) bedankt Ton Strien voor zijn jarenlange inzet voor de Bestuursvereniging.

Bestuurswisseling

Tijdens de Ledenraad is afscheid genomen van Ton Strien. Hij was sinds 1995 bestuurslid van de Bestuursvereniging. Tijdens zijn zittingsperiode heeft hij de functie van vice-voorzitter bekleed. Sinds een jaar was hij penningmeester ad interim. Tevens is afscheid genomen van Marleen Gresnigt-Raemakers, bestuurslid sinds 1998. Zij was lid van het algemeen bestuur namens Limburg. In het dagelijks bestuur van de Bestuursvereniging zijn door de Ledenraad benoemd: Jan Waaijer (burgemeester van Zoetermeer), vice-voorzitter en Ingeborg Verschuuren (Statenlid in Brabant), penningmeester. In het algemeen bestuur zijn benoemd: Henk van Beers (burgemeester Roermond), afgevaardigde namens Limburg, Johan Vennevertloo (wethouder Berkelland), afgevaardigde namens Gelderland en Gert Boeve (wethouder Amersfoort), afgevaardigde namens Utrecht.

voor moslims onoverkomelijk is. Ik heb de groepen bij elkaar aan tafel gezet en ze met elkaar in gesprek gebracht. Beide partijen ervaren deze gesprekken als constructief en krijgen langzaam maar meer oog voor elkaars gevoeligheden en standpunten.'

Ook vrijwilligerswerk bevordert volgens Kemp de integratie. 'Het aantal allochtonen dat vrijwilligerswerk doet is beperkt en kan zonder meer omhoog. Niet alleen op de sportclub, maar bijvoorbeeld ook in het zorgcentrum. Ik zie dat als een plicht voor CDA-bestuurders. Zo creëer je betrokkenheid bij de samenleving. Maar je moet er wel rekening mee houden dat het een zaak is van lange adem.' ■

Reageren? redactie@bestuursforum.nl

Laatste Ledenraad

Op 16 november werd de laatste Ledenraad van de Bestuursvereniging gehouden. Door de statutenwijziging (goedgekeurd door het Partijcongres op 10 november) zal voortaan een Algemene Ledenvergadering worden gehouden. Dit betekent dat alle leden kunnen meepraten over het beleid van de vereniging en niet alleen de afgevaardigden naar de Ledenraad. De eerste Algemene Ledenvergadering is 26 april.

Eerste bijeenkomst 'Thorbeckse Twisten' in Noord-Holland

Gemeenten en provincies denken na over hun toekomst

Noord-Holland opende eind oktober de discussie die de Bestuurdersvereniging organiseert in elke provinciale afdeling over het takenpakket van gemeenten en provincies. De discussie vindt plaats onder de noemer 'Thorbeckse Twisten', naar de uitgave van Christen Democratische Verkenningen over dit onderwerp. De discussie in Noord-Holland leverde verrassende uitspraken op, maar ook nieuwe vragen: Als we samenwerking geen goede optie vinden, maar tegelijkertijd constateren dat de bestuurskracht tekort schiet in een aantal gemeenten, is herindeling dan een logische volgende stap?

door Carmen Boersma

Het lokaal bestuur is in beweging. Veel gemeenten en provincies denken na over hun toekomst. Wat zijn onze kerntaken, wat komt er op ons af de komende jaren en kunnen we dat allemaal nog wel aan?

Met de discussie *Thorbeckse Twisten*, wil de Bestuurdersvereniging bevorderen dat over deze vragen wordt nagedacht vanuit het CDA-gedachtegoed. Als het om de toedeling van taken gaat aan de diverse bestuurslagen, staat voor het CDA subsidiariteit voorop: taken en bevoegdheden zo laag mogelijk neerleggen. In de CDV-uitgave *Thorbeckse Twisten* wordt ingegaan op de gevolgen van deze keuze. Tijdens de discussies in de provinciale afdelingen van de Bestuurdersvereniging, worden de in CDV neergelegde theorieën getoetst aan de praktijk. Noord-Holland was als eerste afdeling aan de beurt.

Rien Fraanje, redacteur 'Thorbeckse Twisten': 'Gemeenten die in veel samenwerkingsverbanden participeren, geven zelf nergens meer sturing aan en zijn in feite niet meer dan een lege bv.'

Gemeengoed

Rien Fraanje, één van de redacteurs van *Thorbeckse Twisten*, begon de bijeenkomst met een inleiding over het thema. Hij benadrukte dat subsidiariteit weliswaar een CDA-begrip is, maar dat veel partijen dit inmiddels overnemen. Zelfs liberalen, die het dan weer 'lokaliteit' noemen. Subsidiariteit begint aardig gemeengoed te worden en decentralisatie zal de komende jaren dan ook het adagium blijven. Dat betekent wel dat gemeenten nogal wat op zich af zien komen. Fraanje: 'De hamvraag is natuurlijk: kunnen gemeenten de taakverzwaring aan? Als je eerlijk bent, moet je tot de conclusie komen dat een grote groep dit niet zal kunnen. Met name voor de gemeenten onder de 20.000 inwoners voorzie ik problemen. Veel gemeenten lossen dit in eerste instantie op door samenwerking. Maar veel kleinere gemeenten participeren daardoor in zoveel samenwerkingsver-

banden, dat ze eigenlijk nergens zelf meer sturing aangeven. Dat ben je in feite niet meer dan een lege bv.' Volgens Fraanje is een nieuwe herindelingsronde dan ook onontkoombaar: 'Kiezen we voor de gemeente als belangrijkste overheid - en als CDA'ers doen wij dat - dan zal een groot gedeelte moeten fuseren om

'Juist bij samenwerking raak je als kleine gemeente je identiteit kwijt'

voldoende bestuurskracht te genereren.' Hij erkent dat schaalvergroting moeilijk ligt in het CDA, omdat men huiverig is voor identiteitsverlies van gemeenten en de afstand naar de burger wordt vergroot. 'Het is ook paradoxaal,' merkt Fraanje op. 'Er moeten meer taken naar gemeenten omdat die het dichtst bij de burger staat en de overheid het beste een gezicht kan geven. Maar om dat aan te kunnen is schaalvergroting nodig, waardoor de afstand tussen burger en bestuur juist weer wordt vergroot. De kunst zal dan ook worden om te fuseren met behoud van identiteit van de gemeenten. En de afstand tussen burger en bestuur moet zo kort mogelijk worden gehouden.'

Samenwerking bevalt niet

Tijdens de discussie bleek dat er twijfels zijn over de bestuurskracht van kleinere gemeenten als de decentralisatie doorzet. Samenwerken wordt echter niet als de meest plezierige optie gezien om de bestuurskracht te verbeteren. Het beleid van het samenwerkingsverband wordt doorgaans door de grootste gemeente bepaald. Daardoor raak je als kleine gemeente juist bij samenwerking je identiteit kwijt. Kleinere gemeenten gaan daar om nogal eens dwarsliggen bij de besluitvorming om toch nog een stempel te drukken op de samenwerking. Maar zo komt er niets van de grond. Ook het gebrek aan democratische controle werd als nadeel genoemd. Of fusie dan een volgende logische stap is, bleef in de lucht hangen. Raadsleden van gefuseerde gemeenten merkten nog wel op dat het met het identiteitsverlies in de praktijk wel meevalt: 'De identiteit van burgers hangt niet af van de bestuurlijke organisatie van de gemeente.' Tot slot kwam de ideale omvang van een gemeente aan de orde. Wat dat nu is, bleef echter onbeslist. 'We moeten ons niet blind staren op getallen, het gaat erom dat je de problemen van je burgers kunt oplossen', werd opgemerkt. En: 'Het is gevaarlijk een aantal te noemen. Ook grotere gemeenten kunnen slecht functioneren.' Wel werd als belangrijke randvoorwaarde genoemd dat de gemeente maatwerk moet kunnen blijven leveren. ■

Vragen over de discussiereeks 'Thorbeckse Twisten'? debat.bsv@cda.nl

Kort nieuws

Kerst 2007: geen kerstcantate

*Niet alleen in het holst
van de nacht van het jaar,
iedere dag van het jaar
heeft het licht het koud.*

*Het vraagt
om geen engelenstemmen,
het hongert naar
een beetje gerechtigheid
aan deze kant van de tijd.*

*En dromen doet het ook niet van
eeuwig hemelse zomers
in en om het vaderhuis,
het hunkert naar*

*aardse dagen ooit
zonder marteling en moord,
het licht dat van puur licht
kind is en woord.*

Hans Andreus

De redactie van Bestuursforum wenst u een gezegend kerstfeest en veel gezondheid en voorspoed in 2008.

Eric Janse de Jonge,
redactievoorzitter

Nieuwe rubrieken

In januari zal Bestuursforum starten met een nieuwe rubriek: Ter griffie.

In deze rubriek zullen Nettie Engels-van Nijen (griffier Zuid-Holland) en Gerrit Hagelstein (griffier Ede) vanuit hun ervaring als griffier adviezen en tips geven aan raads- en Statenleden om effectiever en efficiënter te werken.

Nettie Engels-van Nijen

Nettie Engels-van Nijen (1963) heeft ruim tien jaar bij de CDA-fractie in de Tweede Kamer gewerkt als persoonlijk medewerkster, onder meer bij

Ank Bijleveld-Schouten. Ze is zes jaar raadslid geweest in Dordrecht en heeft diverse bestuursfuncties binnen het CDA bekleed. Sinds 2001 is Engels werkzaam bij de provincie Zuid-Holland, eerst als senior beleidsmedewerker en vanaf 2003 als Statengriffier.

Gerrit Hagelstein

Gerrit Hagelstein (1959) is bestuurskundige en is sinds 2005 raadsgriffier in Ede. Daarvoor was hij onder meer hoofddocent Bestuurskunde aan de Universiteit

Utrecht. Hij is bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor rekenkamers en rekenkamercommissies en lid van het Algemeen Bestuur van het Waterschap Vallei en Eem.

In dit nummer van *Bestuursforum* staat op blz. 16 de nieuwe rubriek Website.nl. De rubriek bevat tips voor websites en nieuwsbrieven die interessant zijn voor lokale/provinciale bestuurders. Website.nl

wordt samengesteld door Maarten Neuteboom, communicatiemedewerker van de Bestuurdersvereniging.

Nieuwe columnist

Emile Perton, communicatieadviseur bij Europa decentraal, wordt per 1 januari 2008 de nieuwe columnist van Europa lokaal.

Emile Perton

Perton komt in de plaats van Harry de Vries (burgemeester Lingewaard), die wegens drukke werkzaamheden zijn medewerking aan Europa lokaal heeft moeten beëindigen.

Perton is sinds de oprichting van Europa decentraal in 2002 aan deze organisatie verbonden. Daarvoor was hij redacteur bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Europa decentraal is het kenniscentrum voor Europees recht voor decentrale overheden, opgericht door de VNG, het IPO, de Unie van Waterschappen en het rijk. Doel van Europa decentraal is de kennis en expertise over Europees recht en de juiste toepassing ervan bij de decentrale overheden te vergroten. Spil in de (kosteloze) dienstverlening vormt de website www.europadecentraal.nl, met onder meer informatiedossiers over onderwerpen als aanbestedingen, staatssteun, milieu en de Dienstenrichtlijn.

CDA-debattoernooi

Op zaterdag 26 januari 2008 organiseert het CDA het jaarlijkse CDA-debattoernooi op het partijbureau in Den Haag.

Het toernooi is voor CDA-politici en -bestuurders een goede mogelijkheid om debatvaardigheden te trainen en verder

aan te scherpen. Na elke debatronde wordt er feedback gegeven door deskundigen. Voorafgaand aan het toernooi wordt op 19 januari een masterclass debatteren gegeven in Utrecht. Ook worden er in een aantal provincies debattrainingen georganiseerd. Aanmelden of meer weten: www.cda.nl/si.

Initiatiefdatabank

De CDA-fractie in Nijmegen heeft een notitie gemaakt over de rol van de Brede School bij de integratie van allochtone en autochtone leerlingen en ouders in een wijk.

Hebt u een initiatiefnota geschreven of een initiatief genomen waar andere fracties ook hun voordeel mee kunnen doen? Laat het ons weten! Wij maken er melding van in deze speciale rubriek en plaatsen het in de databank initiatieven op de website van de BSV. Reacties naar: redactie@bestuursforum.nl. Meer initiatieven op www.cda-bestuurdersvereniging.nl, initiatieven aanklikken.

Agenda

CDA-bestuurdersvereniging

21 januari

Burgemeestersborrel. Locatie: Tweede Kamer, Den Haag. Tijd: 17:00 uur. Bij de bijeenkomst zal premier Balkenende als bijzondere gast aanwezig zijn. Burgemeesters kunnen zich aanmelden bij Els Jansen, jansen.bsv@cda.nl.

20 juni

Statendag 2008. Locatie: Provinciehuis Zuid-Holland, Den Haag.

Kroniek

Door Wim Zielhuis

Burgemeestersambt in ontwikkeling

Zo'n honderd jaar geleden was het burgemeesterschap in veel gemeenten een soort erebaantje. Je verdiende er nauwelijks iets mee. Dus waren burgemeesters nogal eens adellijke lieden met behoorlijk wat eigen geld.

Geleidelijk aan kregen gemeenten steeds meer taken en werd het burgemeesterschap een belangrijker functie. De beloning werd op peil gebracht en er verscheen langzamerhand een ander type burgemeester. Na de Tweede Wereldoorlog werd het burgemeesterschap een uitdagende functie voor actieve personen die het land en dan speciaal hun gemeente, wilden opstoten in de vaart der volkeren. Je zag ook het type carrièreburgemeester opkomen: beginnen als burgemeester in een kleine gemeente, dan promotie maken naar een wat grotere gemeente en eindigen als burgemeester van een (middel)grote gemeente.

Uit de krant

Voor al deze burgemeesters gold: ze werden benoemd door de Kroon. Van enige inspraak door wethouders en/of raadsleden, laat staan van de bevolking, was geen sprake. Commissarissen der Koningin en de minister van Binnenlandse Zaken regelden het onderling. Raadsleden moesten uit de krant vernemen wie hun nieuwe burgemeester werd. Over die wat regenteske manier van benoemen werd al lang gemopperd, maar het was de nieuwe partij D'66 die als eerste openlijk pleitte voor de gekozen burgemeester. De traditionele partijen waren hiertegen, maar naar goed vaderlands gebruik werd D'66 wel geleidelijk de wind uit de zeilen genomen. Gemeenteraden kregen steeds meer inspraak bij benoeming van burgemeesters. Op dit moment is de gang van zaken dat gemeenteraden het recht van aanbeveling hebben en dat de minister dat advies van de gemeenten in praktisch alle gevallen overneemt. In feite hebben we dus nu de door de gemeenteraad gekozen burgemeester.

Uitzondering

Inmiddels heeft er door herindeling een drastische inkrimping van het aantal gemeenten plaatsgevonden. In enkele decennia zijn we teruggegaan van ongeveer 900 gemeenten naar nu nog ruim 400 gemeenten. En het einde van dat opschalingproces is nog lang niet in zicht. Gemeenten met slechts enkele duizenden inwoners waar jongemannen al op jonge leeftijd als burgemeester konden beginnen, zijn er niet meer. Een gemeente telt tegenwoordig al gauw 20.000 inwoners of meer. Zulke gemeenten willen geen beginner als burgemeester, maar een ervaren bestuurder die bijvoorbeeld al enkele perioden als wethouder heeft gefungeerd. En, zoals gezegd, gemeenten hebben tegenwoordig een behoorlijke vinger in de pap bij benoemingen van burgemeesters. Jonge burgemeesters zijn dan ook bijna een uitzondering geworden. De gemiddelde leeftijd waarop iemand voor de eerste maal burgemeester wordt is inmiddels 47 jaar. De gemiddelde leeftijd van zittende burgemeesters is 57.

Niets te doen

Volgens nogal wat theoretici hebben die burgemeesters eigenlijk nauwelijks iets te doen.

Burgemeesters hebben immers vaak weinig portefeuilles en volgens die theoretici worden de gemeenten dus feitelijk door de wethouders gerund. Dat er nog steeds veel mensen zijn die burgemeester willen worden en dat burgemeesters bij de bevolking hoog aangeschreven staan, vinden diezelfde theoretici dan ook onbegrijpelijk. Maar helaas voor hen, veel wethouders willen nog altijd heel graag burgemeester worden en de bevolking ziet de burgemeester nog altijd als de eerste man/vrouw van de gemeente.

Verbinden

Toen enkele jaren geleden het monistische stelsel werd vervangen door het dualistische, voorspelden de staatsrechtgeleerden dat de burgemeesters het in die nieuwe situatie wel eens heel lastig zouden kunnen krijgen. Ze zouden fijn gemalen worden tussen college en raad. En inderdaad hadden aanvankelijk diverse burgemeesters moeite met het nieuwe stelsel. Maar heel wat meer burgemeesters beleefden juist plezier aan de nieuwe verhoudingen. College en raad zijn in het dualisme op grotere afstand van elkaar komen te staan. Dan is het zaak dat er tussen die twee organen de nodige verbindingen worden gelegd. En dat is bij uitstek een klus voor degene die zowel voorzitter van het college als voorzitter van de raad is; de burgemeester.

Ik noemde het woord al: verbinden. In profielschetsen voor een nieuwe burgemeester duikt het woord 'verbinder' steeds weer op. Gemeenteraden blijken doorgaans niet te zoeken naar een krachtpatser

die wel eens even allerlei knopen zal doorhakken - daar zijn wethouders zelf wel toe in staat - maar ze zoeken iemand die mensen en organisaties aan elkaar verbindt. Iemand die het klappen van de zweep kent, in staat is om boven de partijen te staan, van het college een team kan maken, de raadsvergaderingen met vaardige hand leidt, en een warme persoonlijkheid heeft die bij de bevolking respect afdwingt. Journalisten en columnisten doen vaak wat meewarig over de ambitie van burgemeester Cohen van Amsterdam die 'de boel bij elkaar wil houden', maar de bevolking en de politici van Amsterdam blijken dit juist zeer te appreciëren. En in de meeste andere gemeenten is dat net zo. Burgemeesters hebben daarnaast doorgaans het veiligheidsbeleid in de portefeuille. Een onderwerp dat de laatste jaren behoorlijk gewonnen heeft aan politiek gewicht. Kortom, het gaat eigenlijk heel goed met de burgemeesters in Nederland. Laat de columnisten maar schrijven dat het burgemeestersambt eigenlijk niets voorstelt. De bevolking denkt daar duidelijk anders over en die kon in dit geval best eens gelijk hebben. Burgemeester: een functie met misschien weinig directe macht, maar als je het goed doet wel veel invloed.

Mr. W.L. Zielhuis is burgemeester van Oldebroek, wzielhuis@oldebroek.nl

'Een ambt met weinig directe macht, maar wel veel invloed'

Zoals elk jaar in het decembernummer, vindt u op de volgende pagina's de inhoudsopgave en het trefwoordenregister. Hierin zijn alle artikelen en rubrieken opgenomen die in 2007 in Bestuursforum zijn verschenen. Naar de artikelen wordt verwezen door een tweetal cijfers. Het eerste cijfer staat voor het nummer waarin het artikel staat, het tweede voor de pagina. Zo wordt met 3-8 verwezen naar pagina 8 in het maartnummer, en met 6/7-14 naar pagina 14 in het juni/julinummer.

Inhoudsopgave

Artikelen/interviews

Bat, drs. J. de

Belangenverstrengeling en dubbele petten in de praktijk

6/7-4

Bijna helft CDA-raadsleden vindt werkdruk te hoog

12-4

Bessembinders, J.

De krimpstrategie van Stadskanaal

8/9-26

Beukel, drs. L.W. van den

Scoutingcommissie CDA

5-20

Bochove, B.J. van

Toekomst grotestedenbeleid

4-24

Boersma, mr. C.T.

'Het is een flinke stap, daar kun je niet omheen'

1-18

Taak voor CDA-politici bij bevorderen

ondernemerschap

1-24

Nieuwe Statenleden: In de startblokken

3-6

Verdeeldheid over Randstad

3-12

'Schokken is nooit een doel op zich geweest'

3-22

Tips van ervaren Statenleden aan nieuwe

4-6

'Meer aandacht van CDA voor grote steden noodzaak'

5-6

Onderzoek CDA-bestuurders en sport

6/7-13

'Hou de demografische ontwikkeling scherp in de gaten'

8/9-6

'Respectvol en met begrip met elkaar omgaan'

10-10

'Met de steun van ouders kunnen we een heel

eind komen'

12-10

'Gemeente kan overlast aanpakken, drankgebruik niet'

12-14

'Iedereen worstelt met integratie'

12-22

Gemeenten en provincies denken na over hun toekomst

12-24

Bouw, drs. J.J.

Duidelijke informatie moet fraude voorkomen

11-22

Breeuwsma, A.J.

In aantal gemeenten nog lange weg te gaan (rekenkamers)

2-4

Depondt-Olivers, M.L.H.

Minder bureaucratie of geld erbij

10-20

Doornhof, mr. drs. H.

Kaders voor de actieve informatieplicht van b en w

10-6

Fraanje, drs. M.J.

Staten krijgen meer gezicht, maar het kan beter

2-6

De politieke strijd om het woonplaatsvereiste

11-4

Geluk, J.

Regionale televisie krijgt steeds meer invloed

2-20

Geluk, mr. L.K.

Jeugdbeleid moet centrale plek krijgen in regeerakkoord

1-4

Goossen, drs. J.

Zoektocht naar balans tussen besturen en richting geven

6/7-6

Gudde, drs. D.A.C.A.

Dierenwelzijn op de lokale agenda

11-6

Haan, drs. J.J. de

Burgemeester verdient brede blik op functioneren

1-14

Hamerslag, C.J.H.M.

Toewijzen huishoudelijke hulp via veiling op internet

12-18

Herweijer, dr. M.

Hoe krijgen raadsleden greep op gemeentelijke samenwerking?

11-12

Heuvel, mr. F.A.M. van den

Gemeenten en provincies spelen belangrijke rol in energiesector

2-10

Huizinga, drs. J.

Samenwerken aan lokale ondernemersfondsen

6/7-18

Hijum, dr. Y.J. van

Harde kern bijstandsgerechtigden is niet onbemiddelbaar

1-10

Aan het werk, het is vijf voor twaalf!

8/9-23

Van Iersel, mr. J.P.

Kansen Randstad onbenut door huidige bestuurlijke structuur

3-10

Janse de Jonge, dr. E.J.

WI-rapport staatkundige vernieuwing

3-21

Bevolkingskrimp: meer kansen dan bedreigingen

8/9-4

Parkstad Limburg: een voorbeeld in de oude Mijnstreek

8/9-12

Decentrale overheden in de rijksbegroting

11-10

Jansen, mr. G.J.

Uitvoering regeerakkoord kritisch volgen

4-13

Actievere aanpak verrommeling van Nederland gewenst

5-13

Jansen, P.

Samen werken in en aan een vitaal landelijk gebied

10-22

<i>Karssenberg, G.A.</i>		<i>Veninga, G.</i>	
Wetsvoorstel vergroot klantvriendelijkheid én regeldrift	6/7-20	Meer aandacht van het CDA voor de grote steden	6/7-26
'We moeten de ontwikkelingen nuchter bekijken'	8/9-18	<i>Verbeek, E.</i>	
'Het is soms best een eenzaam bestaan'	10-12	Kwaliteit aanbod amateurkunst kan meer gestimuleerd	4-22
Nieuwe coördinatietaak voor overheden	11-18	<i>Vietsch, dr. ir. C.A.</i>	
Beroering in Overijssel door plannen voor varkensflats	12-6	Actievere aanpak van verrommeling nodig	6/7-25
'De kracht van ons project zit in samenwerking'	12-12	<i>Vrugt, drs. R.</i>	
<i>Kok, A.V. de</i>		'Rijk moet medeoverheden meer naar waarde schatten'	1-6
Bestuurlijke burenruzie: de route naar een oplossing	5-6	Deskundigheid moet terug in de politieke besluitvorming	2-26
<i>Koomen, drs. M.G.E.</i>		Oppositie voeren: plaag of zegen?	4-4
WI-rapport 'Participeren naar vermogen'	6/7-14	Gemeentelijk parkeerbeleid is lokaal prijsbeleid bij uitstek	10-4
<i>Komdeur, drs. A.</i>		<i>Waveren, drs. H. van</i>	
Investeren in betaalbare woningen is urgent	2-13	Bestuurskramp door bevolkingskrimp is niet nodig	8/9-14
<i>Merkx, mr. C.J.A.M.</i>		<i>Wienen, drs. J.</i>	
Gesloten huishouding provincies moeilijk te realiseren	3-26	Scenario's verruiming lokaal belastinggebied	3-24
<i>Nagel, mr. M.</i>		'Spiegel van de Staat' bevestigt kracht bestaande structuren	4-18
Ervaringen van een lid van de vertrouwenscommissie	2-18	Nieuwste nummer CDV over Huis van Thorbecke	5-18
Discussie over inrichting openbaar bestuur hard nodig	10-18	<i>Wild, R.J.W. de</i>	
<i>Otter, den, drs. E.M.</i>		Taak gemeente bij niet-gebruik inkomensondersteuning	5-14
Gemeenten aan zet bij alcoholgebruik jongeren	12-15	<i>Wolters-Rougoor, drs. J.W.</i>	
<i>Pen, dr. C.J.</i>		CDA Kaderschool is opleiding met elan	5-21
Bestaande bedrijventerreinen beter gebruiken	4-20	Boekrecensies	
<i>Peters, Th.H.C.</i>		Raadsgesprek in het publieke bestel	
Investeren in betaalbare woningen is urgent	2-13	door <i>mr. drs. H. Doornhof</i>	1-26
<i>Poppelaars, mr. drs. A.J.G.</i>		Verkeerd Verbonden door <i>drs. R. Vrugt</i>	2-26
Gemeenten en provincies spelen belangrijke rol in energiesector	2-10	'Spiegel van de Staat' bevestigt kracht bestaande structuren door <i>drs. J. Wienen</i>	4-18
<i>Rüpp, drs. P.L.A.</i>		Nieuwste nummer CDV over Huis van Thorbecke door <i>drs. J. Wienen</i>	5-18
Wet ILG schoolvoorbeeld subsidiariteitsbeginsel	3-18	Klaartje Peters kan de provincie niet wegblijzen door <i>mr. D.R. Versteeg</i>	5-22
<i>Sels, drs. T.</i>		Nederland stromenland door <i>drs. P.W. Tetteroo</i>	10-24
Samenwerken aan lokale ondernemersfondsen	6/7-18	Dagboeken van Aalberse door <i>dr. Y.J. van Hijum</i>	11-20
<i>Sluis-Thiescheffer, drs. E.</i>		Bestuurskracht van gemeenten door <i>drs. R. Vrugt</i>	12-20
WMO en aanbesteden	6/7-10	Commentaar	
<i>Spies, mr. drs. J.W.E.</i>		Bestuursforum vernieuwd (EJd)	1-3
Samenwerking sleutelwoord nieuwe kabinet	3-4	Leren van scouting (GT-S)	2-3
<i>Sterk, drs. W.R.C.</i>		Fletse provincies (TP)	3-3
Toekomst grotestedenbeleid	4-24	Hoe verder met de provincie? (MD-O)	4-3
<i>Telgen-Swarts, G.M.</i>		Leve de verdraagzaamheid (JW)	5-3
Sport steeds belangrijker in ontwikkelingslanden	1-12	Provinciaal pluche (GK)	6/7-3
Sport bevordert participatie maar (nog) geen integratie	5-10	Preek voor eigen parochie (GB)	8/9-3
Samenwerking sleutelwoord bij plattelandsgemeenten	8/9-20	Dubbele voordracht (J-AdB)	10-3
<i>Tetteroo, drs. P.W.</i>		Juridisering: het is vijf voor twaalf! (PT)	11-3
Evaluatie Code Interbestuurlijke Verhoudingen	3-15	Gemeenten, Jonegren en alcohol (JW)	12-3
Scenario's verruiming lokaal belastinggebied	3-24	Europa lokaal	
Analyse Provinciale Statenverkiezingen	4-10	<i>Kuypers, mr. P.H.L.M.</i>	
		Sociale werkplaats en aanbesteden	1-25

Nieuw licht op stadsvernieuwing
 Diensten van algemeen economisch belang
 Uitbreiding aanbestedingsplicht (deel 2)

Vries, H.H. de
 Het Europese ideaal

Wortmann-Kool, drs. C.M.
 Meer ambitie voor duurzame mobiliteit
 Provincies en gemeenten hebben Europastrategie nodig
 Openbare aanbesteding OV gunstig voor regio én stad

Kroniek

Zielhuis, mr. W.L.
 7 Maart 2007
 Projectgroep Vernieuwingsimpuls maakt balans op
 Eén Randstadprovincie?
 Regeerakkoord
 Bestuurskrachtmeting
 Huis van Thorbecke is goed product
 Deregulering nader bekeken
 Sterke koppels
 Politieke en religieuze radicalisering
 Burgemeestersambt in ontwikkeling

Opinie

Hoe komt het grote verlies van het CDA in Limburg?
 Wordt de bevolkingsdaling door gemeenten onderschat?
 Wat kunnen lokale bestuurders bijdragen aan een beter milieu?
 Moeten de Statenverkiezingen worden afgeschaft?
 Hoe verder met de weigerambtenaren?
 Jongeren en alcohol
 Gaan gemeenten los met de ozb?
 Hoe werken we de chaos in de naschoolse opvang weg?
 Is taalverruwing ook in de lokale politieke doorgedrongen?

Uitgelicht

CDA-wethouder in gemeente met alleen lokale partijen
 Van Tweede Kamer naar lokaal bestuur
 Jong in de provinciale politiek
 Met z'n tweeën fractievoorzitter
 Moeilijke brieven van burgers
 Dorp in het wereldnieuws
 Eerste allochtone gedeputeerde
 Zwangere wethouder
 25 Jaar raadslid
 Volksvertegenwoordiger zijn

Van het Binnenhof

Sluipende administratie/Jan Schinkelshoek
 Geweld tegen hulpverlener/Sybrand van Haersma Buma
 Organisatie brandweer/Bas Jan van Bochove
 Vertrouwen in de lokale democratie/
 Ruud van Heugten

4-26 Heftigheid rondom homohuwelijk/Jan Schinkelshoek
 8/9-22 Huiselijk geweld: de nieuwe aanpak/
 12-21 Marleen de Pater
 Het nieuwe bestuursakkoord/Marleen de Pater
 Van Aartsen, de VNG en het regeerakkoord/
 2-15 Eddy Bilder
 'Wacht op onze daden'/Jan Schinkelshoek

Verenigingsnieuws

Bat, de, drs. J.A.
 Netwerkbijeenkomst jonge bestuurders
 Boersma, mr. C.T.
 BSV-debattoernooi voor lokale politici
 Voorjaarsledenraad
 Waternetwerkdag
 Bestuursdonderdag 2007
 Najaarsledenraad
 Thorbeckse Twisten

Strien, A.J.G.
 Belangrijke statutenwijziging tijdens
 Voorjaarsledenraad

Waterstand

Hall, prof. mr. A. van
 Verbreding en verbinding
 Honderd dagen en dan?
 Willen de echte 'watermannen' nu opstaan!
 Koppejan, drs. A.J.
 De prijs van water
 CDA'ers en milieu
 (Water)visie is ook keuzes maken
 Tiesinga, mr. ir. H.
 Open brief aan Jan Peter Balkende,
 minister-president
 Een tevreden CDA'er, maar een teleurgestelde
 dijkgraaf
 Waterschap nog steeds onderschat
 Internationale inzet waterschappen verruimd

Werkendeweg

Piet Jansen
 Al Gore, Jan Peter en wij
 Na- en voorbeschouwing
 Klaartje (en Ank) als spiegel
 Adriaan van Oosten
 Statenverkiezingen
 Diftar in Zutphen (2)
 Martine Visser
 Dubai
 De geest uit de fles

Trefwoordenregister

A

Aanbesteden 6/7-10, 11-21, 12-21
 Alcohol en jongeren 6/7-28, 12-10, 12-12, 12-14, 12-15
 Alloctonen 8/9-9
 Algemene wet bestuursrecht 6/7-20, 11-18
 Amateurkunst 4-22
 Arbeidsmarktbeleid 8/9-23
 Armoedebeleid 5-14, 6/7-14

B

Bedrijventerreinen 4-20
 Belangenverstrengeling 6/7-4
 Bestuurlijke verhoudingen 5-18, 12-24
 Bestuurlijke vernieuwing 10-18
 Bestuursakkoord 8/9-17, 10-10
 Bestuurskrachtmeting 5-31, 12-20
 Bevolkingskrimp 8/9-4, 8/9-6, 8/9-10, 8/9-12, 8/9-14, 8/9-18, 8/9-20, 8/9-23, 8/9-26
 Bevolkingsomvang 2-28
 Brandweer 3-17
 Burgemeester 10-12, 12-26

C

CDA
 - verdieping gedachtegoed 5-14, 6/7-6
 Code Interbestuurlijke Verhoudingen 3-15
 Commissie-Van Aartsen 8/9-3
 Conflictoplossing 5-6

D

Debatteren 5-24
 Decentralisatie 10-11
 Deregulering 8/9-31
 Dienstverlening overheid 10-10, 11-24
 Dierenwelzijn 11-6
 Diftar 5-12
 Dualisering 10-6, 10-30, 11-4
 - en provincie 2-6
 Dubbele voordracht 10-3

E

Economie 6/7-12, 6/7-18
 - en platteland 4-20
 Energiebeleid 2-10
 Europa 2-15, 6/7-24, 8/9-22
 - aanbesteding 1-25

F

Fractievoorzitter 4-9
 Fraude 11-22
 Functioneringsgesprekken
 - burgemeester 1-14

G

Gedachtegoed 11-26
 Gedeputeerden 6/7-20
 Gemeentelijke herindeling 12-24
 Grotestedenbeleid 4-24, 5-4, 6/7-26

H

HRM 5-20
 Huiselijk geweld 6/7-17
 Huis van Thorbecke 5-18, 6/7-31, 12-24

I

Informatieplicht b en w 10-6
 Integratie 5-10, 12-22

J

Jeugdzorg 10-20
 Jeugdbeleid 1-4, 6/7-28,

K

Kaderschool 5-21
 Koopzondag 6/7-12

L

Lokaal belastinggebied 3-24, 8/9-28
 Lokale ondernemersfondsen 6/7-18

M

Milieu 3-14, 3-28, 4-20, 8/9-8
 Mobiliteit 3-14

N

Naschoolse opvang 10-28

O

Onroerendzaakbelasting (OZB) 8/9-28
 Ondernemerschap 1-24
 Openbaar bestuur
 - en kwaliteit
 Ontwikkelingssamenwerking 1-12
 Oppositie voeren 4-4

P

Parkeerbeleid 10-4
 Platteland 3-18, 8/9-20, 10-22, 12-6
 Provincie 3-26, 4-3, 4-6, 5-22, 8/9-11

R

Raadsleden
 - uitkering 11-22
 - werkdruk 12-4
 Radicalisering 11-31
 Randstaddiscussie 3-10, 3-12, 3-31, 5-26
 Regeerakkoord 3-4, 3-8, 4-13, 4-31, 5-3, 5-17
 Rekenkamer
 - lokale rekenkamer(s) 2-4
 Relatie burger-politiek 6/7-20
 Rijksbegroting 11-10, 11-17
 Ruimtelijke ordening 5-13, 6/7-25

S

Samenwerking 11-12
 Sociaal beleid 5-14, 6/7-14
 Sport 1-12, 5-10, 6/7-13
 Staatkundige vernieuwing 3-21, 3-22, 4-18, 10-18
 Stadsvernieuwing 4-26
 Statenverkiezingen 1-20, 2-22, 3-3, 3-6, 3-9, 4-10, 4-15, 4-28, 6/7-3, 6/7-22
 Statutenwijziging BSV 4-27

T

Taalverruwing 11-28
 Takenpakket raad/provincie 10-11, 10-17, 11-24
 Televisie
 - regionaal 2-20

V				
	Verrommeling	5-13, 6/7-25	Wet ILG	3-19
	Vertrouwenscommissie	2-18	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) 6/7-10, 12-18	
			Wet Werk en Bijstand (WWB)	1-10
			Wonen	
			- starterswoningen/betaalbare woningen	2-13
W				
	Water	4-17, 10-26		
	- prijs drinkwater	4-8		
	Waterschap	6/7-8		
	Watervisie kabinet	12-8		
	Weigerambtenaren	5-3, 5-17, 5-28		
	Wethouder			
	- terug naar de raad	1-18		
	- woonplaatsvereiste	11-4		

(advertentie)

CDA BSV Bestuurders- vereniging

De CDA-bestuurdersvereniging (BSV) is de vereniging van en voor CDA-politici op provinciaal en lokaal niveau. De BSV bevordert de toepassing van de christen-democratische beginselen op deze bestuurlijke niveaus en staat de leden bij in de uitoefening van hun functie. Dit gebeurt onder meer door het organiseren van bijeenkomsten, het informeren via het ledenblad Bestuursforum en door middel van de website en het geven van individuele adviezen. Daarnaast heeft de Bestuurdersvereniging een belangrijke netwerkfunctie voor de leden. De BSV behartigt ook de belangen van de leden in contacten met het CDA-bestuur, de Tweede Kamerfractie en belangenorganisaties zoals de VNG.

In verband met het vertrek van de huidige medewerker zijn wij per 1 februari 2008 op zoek naar een:

Secretarieel medewerker (M/V)

20/28 uur per week

In deze functie bent u verantwoordelijk voor de ondersteuning van de directeur bij de uitvoering van zijn werkzaamheden. Daarnaast heeft u een eigen takenpakket, waaronder de ledenadministratie en de administratieve contacten met de provinciale besturen. Tevens geeft u ondersteuning bij de voorbereiding en uitvoering van diverse ledenbijeenkomsten.

In deze functie maakt u deel uit van een team dat verder bestaat uit de directeur, de eindredacteur van Bestuursforum en de communicatiemedewerker.

Wat zoeken we?

U beschikt over:

- goede computervaardigheden. Daarbij hoort in ieder geval het MS Office-pakket;
- een goede beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift;
- inzicht in administratieve processen en regels. Daarnaast kunt u de administratie zo inrichten en/of gebruiken dat het geheel functioneert en toegankelijk blijft voor anderen

Functie-eisen

U heeft:

- een MBO werk- en denkniveau;
- Affiniteit met het CDA en het CDA-gedachtegoed;

De Bestuurdersvereniging is gevestigd in het partijbureau van het CDA, Buitenvoort 18 te Den Haag. De Bestuurdersvereniging werkt met de CAO van het CDA en biedt goede arbeidsvoorwaarden. Voor meer informatie over deze functie: Jo-Annes de Bat, directeur CDA-bestuurdersvereniging, tel. 070-3424895 of debat.bsv@cda.nl.

Tot uiterlijk 15 december kunt u een sollicitatiebrief met CV sturen aan dhr. De Bat (Postbus 30453, 2500 GL Den Haag). U kunt uw brief met CV ook via de e-mail aan ons versturen (debat.bsv@cda.nl).

(advertentie)

Rijk, provincie en gemeente zijn de drie bestuurslagen in Nederland. In de loop der jaren zijn ze elkaar echter voor de voeten gaan lopen en in een aantal gevallen is niet meer duidelijk wie waarover gaat. Tussen de diverse bestuurslagen bestaat daarom al geruime tijd discussie over elkaars taken en bevoegdheden. Wat betekent het CDA-gedachtegoed voor deze discussie?

In *Thorbeckse Twisten*, een uitgave van Christen Democratisch Verkenningen, is hiervoor een voorzet gedaan. De Bestuurdersvereniging wil deze discussie voortzetten. Daarom wordt in elke provincie hierover een bijeenkomst georganiseerd met als titel:

Thorbeckse Twisten, een discussie over de taken van rijk, provincie en gemeente

De volgende bijeenkomsten staan nog gepland: 10 december in Drenthe, 5 februari 2008 in Zeeland, 14 februari in Utrecht, 19 februari in Brabant, 20 februari in Friesland en 1 maart in Limburg. Leden ontvangen hierover nader bericht van hun provinciaal bestuur.

Meer informatie: Jo-Annes de Bat, directeur CDA-bestuurdersvereniging,
debat.bsv@cda.nl of 070-3424895

MENSEN IN BEWEGING

De volgende stap na uw bestuurdersfunctie!

Na een bestuurlijke functie te hebben bekleed, is het voor een bestuurder niet gemakkelijk om een passende nieuwe functie te vinden. P&O Services Groep (PSG) biedt voormalige bestuurders een specifiek begeleidingstraject met als doel het vinden van een geschikte baan.

Het begeleidingstraject kan vanuit outplacement of vanuit de overstapconstructie van PSG worden gevolgd. In geval van outplacement behoudt de bestuurder een ww- of appa-uitkering. De overstapconstructie gaat verder. In dat geval ziet de bestuurder af van de uitkering en treedt in dienst bij PSG. De arbeidsvoorwaarden blijven gelijkwaardig aan het huidige arbeidsvoorwaardenpakket.

Deze constructie levert op korte termijn een structurele oplossing voor zowel de bestuurder als zijn voormalig werkgever. De bestuurder vergroot de kansen op de arbeidsmarkt en de voormalig werkgever beperkt de uitkeringskosten.

PSG is dé mobiliteitspartner binnen de overheid die ook is aangesloten bij het ABP.

Wilt u meer weten over onze mogelijkheden in uw specifieke situatie?
Neem dan vrijblijvend contact op met de heer M.H.M. van Baaijen (06 - 53424762),
of de heer A. Anthonissen (06 - 51073692).

www.poser.nl
073 - 5039320

Den Haag
Plein 17

Meppel
Schoolstraat 7a

Tilburg
Reitseplein 2

Wageningen
Agro Business Park 65

Hedel
Kronenburgpark 2

Investor in People